

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

ΧΩΡΟΣ: Άγρτες και καρβονιάφιδες από τις Άχαρνες

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΗΣ
 ΕΝΑΣ ΚΗΡΥΚΑΣ
 ΑΜΦΙΦΕΟΣ
 ΕΝΑΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
 ΨΕΥΤΟΔΡΑΒΑΣ
 ΘΕΩΡΟΣ
 ΜΙΑ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΗ
 Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΗ
 ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙ-
 ΠΙΔΗ
 ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
 ΛΑΜΑΧΟΣ

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΡΙΤΗΣ
 ΔΥΟ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΙΤΗ
 ΕΝΑΣ ΚΑΤΑΔΟΤΗΣ
 ΕΝΑΣ ΒΟΙΩΤΟΣ
 ΝΙΚΑΡΧΟΣ
 ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΛΑΜΑ-
 ΧΟΥ
 ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ
 ΕΝΑΣ ΓΕΩΡΓΟΣ
 ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ
 ΤΡΙΤΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ
 ΕΝΑΣ ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

ΣΚΗΝΗ: 'Η Πνύκα' τὸ σπίτι τοῦ Δικαιοπόλη' τὸ σπίτι τοῦ Εὐριπίδη' τὸ σπίτι τοῦ Λάμαχος.

Στὴν Πνύκα, ὁ Δικαιοπόλης μόνος, περιμένοντας τ' ἀρχίσαι
 ἢ συμπέτευση τοῦ λαοῦ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΗΣ

"Α, πόσοι οἱ πόνοι τῆς καρδιάς μου! Λίγες,
 τέσσερεις ὄλες ὄλες, οἱ χαρπές μου,
 καὶ σὰν τὴν ἄμιμο ἀμέφρητες οἱ πίκρες.
 Ποιές οἱ τρανές χαρπές μου; "Ας δοῦμε. Πρώτη,
 ὅταν τὸν Κλέωνα εἶδα νὰ ξεργάζει
 τὰ πάντα τάλαντα. Εὐφρανση σὲ ἀλήθεια!
 "Ω, πῶς τοὺς καθ'ἀλλήληδες λατρεύω
 γι' αὐτὸ τους τὸ ἔργον, δόξα τῆς Ἑλλάδας!
 Πόνο τραγωδικοῦ δοκίμασα ἄνωγ,
 σὰν καρτεροῦσα μ' ἀνοιχτὸ τὸ στήμα
 γ' ἀκούσω Λισχύλο, καὶ ἴμως ἔαφνον ὁ κρῆχτης
 φωνάζει «θέγγη, μπάσα τὸ Χορὸ σου».
 Μέσα ἡ καρδιά μου συγγλονίστηκε ὀλη.
 "Ἄλλη χαρπὴ δοκίμασα ἄνωγ, ὅταν
 ἔπαψε ὁ Μόσχος νὰ χτυπᾷ τὴ λήρα
 καὶ πρόβαλε ὁ Δεξιθέος ὁ λεσέντης,
 τραγοῦδι βρωμικὸ νὰ τραγοῦδήσει.
 Μὰ θάνατος, ζαλάδα ἐφέτος μοῦ ἦρθε,
 σὰ ἔγρηε ὁ Χαίρης, ὁ αὐλιγῆς ὁ ἀπαίσιος,
 νὰ τσιμπουναῖ ἕναν ἕμιον τοῦ παλέμου.
 Μὰ ἀπ' τὰ μικρά μου χροῖνια, ἀφότου πλένω
 τὸ μοῦτρο μου, δὲ μοῦ ἔτσουξε τὰ μάτια
 ποτὲ ἡ θολόσταχτη ὄσο τῶρα, ποῦ εἶναι
 σὺνάξη ταχυτῆ τοῦ δήμου, καὶ ἴμως
 ἔβρη τὴν Πνύκα βλέπω ἐδῶ' φλυαροῦνέ

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΙΩΝ

Ποιός ζητάει

Κηρ.

τὸ λόγο;

Ἐγώ.

Ποιός εἰς' ἐσ;

Ὁ Ἀμφίθεος.

ἌΟχι ἀνθρώπος;

Ἀθάνατος! Ὁ πρῶτος

Ἀμφίθεος τοῦ Τριπτόλεμου ἦταν γιός
καὶ τῆς Δήμητρας· γιός αὐτοῦ τοῦ Ἀμφίθεου
ἦταν ὁ Κελεός· γυναίκα πῆρε
αὐτὸς τὴ Φαιναρέτη, τὴ γυναῖκά μου,
κι ἔκαμαν τὸ Λυκίνο· τοῦ Λυκίμου
ἐγὼ εἶμαι γιός· ἀθάνατος λοιπὸν.

Σ' ἐμέ τὴν ἐγναλὴ οἱ θεοὶ ἔχου δώσει,
μόνο σ' ἐμέ, γὰρ πᾶσι γὰρ κλείσω εἰρήνη
μὲ τοὺς Σπαρτιάτας· δυστυχῶς, πόλεις,
ὁ ἀθάνατος ἐγώ, δὲν ἔχω γαῖλα
γὰρ κάμω τὸ ταξίδι· δὲ μοῦ δίνει
λεφτὰ τὸ κράτος.

Οἱ φρουροὶ τῆς τάξης!
Σκέψτε τοῖστέ τρέχοντες καὶ πιάστω τὸν Ἀμφίθεο.

Κηρ. Τριπτόλεμ! Κελεέ! Δὲ μὲ βοήθατε;

Αμφ. Προσβάλλετε τὴ σύναξη τοῦ δήμου,
Δικ. πρυτάνηδες, γὰρ πιάγετε ἕνα ἀντρα
πού, γὰρ καλὸ δίκὸ σας, θέλει εἰρήνη
γὰρ κλείσει, γὰρ κρεμάσει τίς ἀσπίδες.

Κηρ. Σώπα καὶ κάθισε.

Δικ. Ἄν στοῦ λάου δὲ θέσατε τὴν κρίση

τὸ θέμα τῆς εἰρήνης.

Κηρ. Ἡ πρεσβεία

γὰρ ῥθεὶ ποῦ ἔχαμε στείλει στὴν Περσίδα.

Δικ. Βρέ, ποιά Περσίδα; Δὲν τὰ χωνεύω τοῦτα,
πρεσβείες, ἀποστολὲς καὶ ματασφάγιες
καὶ παγνικῶν φουσκώματα.

Σιωπή!

Κηρ.

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΙΩΝ

στὴν ἀγορά, κι ἐγὼ οἱ ἀριμύδιοι ζώνου
τὴν περιοχὴ μ' ἕνα σκοινὶ βαμμένο
μὲ κόκκινη μπογιά, γιὰ ν' ἀναγκάσου
τὸν κόσμο ἐδῶ στὴ σύναξη γὰρ τρέξει,
ἐκεῖνοι προσπαθοῦνε γὰρ ξεφύγου.

Ἀχίλλεος κι οἱ ἀρχοντεῖς μᾶς δὲ φανῆκαν·
θὰ ῥθουν ἀργὰ καὶ σπρώχνοντάς θὰ τρέχουν,
πλημμύρα, γιὰ νὰ πιάσουν πρῶτο μπάρκο
καὶ μοναχὰ καμὰ δὲν ἔχουν ἔγνοια

γὰρ γίνετ' εἰρήνη. Ἄχ, δύστυχη πατρίδα!

Ὀμῶς ἐγώ, συνέλευση ὅταν εἶναι,
ἀπ' ἔλους πρῶτος τρέχω, πιάγω θέση
καὶ, βλέποντάς πὸς εἶμαι μόνος, χάσκω,
ξεροταξίμα, κλάνω, ἀναστενάζω,
σέρνω γραμμές στὸ χῶμα ἀπὸ τὴν πλῆξη,
τὲς τρίχες μου μαδάω καὶ λογαριάζω
ἀπ' τὴ λοχτάρη ποῦ ἔχω τῆς εἰρήνης
πρὸς τὸ χεῖμα μου ρίχνω τίς ματιές μου,
μισῶ τὴν πόλη, τὸ χωριὸ ζηλεύω,
ποῦ δὲ μοῦ πε ποτὲ κλεφτὰ γιὰ λάδι,
δῶσε λεφτὰ γιὰ κάρβουνα, γιὰ ξίδι,
λευτέρα κι ἀνοιχτὰ μοῦ τὰ δίνε ὅλα
καὶ χόρταινα χωρὶς γὰρ λεφτοδρόνῳ.

Καὶ τώρα, ἀν ἀνεθεὶ κανεὶς στὸ βῆμα
καὶ, ἀγέλις γιὰ εἰρήνη γὰρ μιλήσει, πιάσει
γὰρ ρητορεύει γὰρ ἄλλα, ἀπόφαση ἔχω
γὰρ φωνάζω, γὰρ θρίσω, γὰρ τὸν κόφω.

Μὰ μπαίνουσι τέλος οἱ ἀρχοντες. Ὀρίστε!

Κοντεύει μεσημέρι. Δὲ οἶσ τὸ πα;

Νά κι οἱ πολίτες! Τρέχουσι, πατεῖς με
πατῶ σε, γιὰ νὰ πιάσουν καλὲς θέσεις.

Ὁ ΚΗΡΚΑΣ

Ἰβλάτε, προχωρεῖτε, προχωρεῖτε!

Στὸ χῶρο τὸν ἱερὸ γὰρ μπεῖτε μέσα.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

Δὲ μιλήστε κανέναν;

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΚΑΡΝΩΝ

- 280 Τὴν ἄρα πού ἡ πομπὴ γράνει κοπῆ σὶ τὸν κρηφάρα τοῦ Χοροῦ, ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ κρηφάριου, πρῶτα σιγανή, ἔπειτα πρὸ ἡματιῆ, καὶ ὅλοι οἱ γέροι ὁμοίων τότε ἔξω.
- Κορ.** Τούτος εἶναι, τούτος εἶναι
ρίχγε, ρίχγε, ρίχγε, ρίχγε,
χτύπα, χτύπα τὸν ἀνόσιο.
Πῶς δὲ ρίχγεις; Πῶς ἀργεῖς;
- Ὁ Ἀκαυάπιδας κοιτάζει τὰ προσφιλῆται πίσω ἀπὸ τὴ χύτρα τον ἢ κόρη τον καὶ οἱ ὄψλοι τρέχων μέσα σὶ τὸ σπίτι.
- Δικ.** Θὰ μοῦ σπᾶσετε τὴ χύτρα· τί ἴναι τούτου τὸ κακὸ;
Χορ. Καὶ τ' ἀνόσιο κεφάλι σου· μόνο τὴ χύτρα, θαρρεῖς;
Δικ. Ποιὸς ὁ λόγος, ὦ σεβάσμιαι πρόκριτοι τῶν Ἀχαρνῶν;
Χορ. Τὸ ρουτᾶς; Σιχνημένε καὶ ἀδιάντροπε ἐσύ,
τῆς πατρίδας προδότη, πού μόνος ἀπ' ὅλους ἐμάς
ἔχεις κάμει συνθήκη γιὰ εἰρήνη καὶ ἀκόμα
νὰ μάς δλέπεις τολμᾶς.
Δικ. Ἐφέρετε ἄμωσ γιὰ πού λόγῳ τὸ ἄκαια; Γιὰ ἀκούσατε με.
Χορ. Νὰ σ' ἀκούσῃ ἑσένα; Ἵς πέτρεις μας δέξου βροχί.
Δικ. Ὅχι, εὐλογημένοι ἀκούσατε πρῶτα· κάντε ἵππομονή.
Χορ. Ἀγυπόφορο· δὲν τ' ἀνεχόμεστε μὴ μάς μιλάς·
σὲ μισῶ σὰν τὸν Κλέωνα καὶ πιότερο ἀκόμα, πού αὐτὸν
θὰ τὸν γδᾶρω, νὰ κάμω τὴν πέτσα του σόλες.
- Κορ.** Πήγες καὶ ἔκλεισες εἰρήνη μὲ τοὺς Λάκωνες· λοιπὸν
θὰ σὲ τιμωρήσω· λόγια δὲν ἀκοῶμε περιττά.
Δικ. Καλέ, ἀφῆστε κατὰ μέρος τῶρα αὐτοὺς τοὺς Λάκωνες
καὶ κοιτάχτε ἂν ἔχω δίκιο πού συνθηκολόγησα.
Κορ. Δίκιο; Πῶς μιλάς γιὰ δίκιο, πού ἔκλεισες εἰρήνη, ἐρέ,
μὲ μεταμέσινδρες ἀνθρώπους καὶ ὀρκαπᾶτες καὶ μαρσούς;
Δικ. Ἐέρω ἐγὼ πῶς οἱ Σπαρτιάτες, πού τοὺς σκυλοδρίζουμε,
δὲν εἶν' αἴτιοι καὶ δὲ φταῖνε γιὰ ὅλες μας εἰς συμφορές.
Κορ. Ὅχι γιὰ ὅλες, ἐρέ κοπρίτη; Κι ἔτσι φανερὰ τολμᾶς
καὶ τὸ λὲς αὐτὸ μπροστὰ μάς; Πῶς λοιπὸν νὰ κρηφῶ;
Δικ. Ὅχι γιὰ ὅλες, ὄχι γιὰ ὅλες· ν' ἀποδείξω ἐγὼ μπορῶ
πῶς τοὺς ἔχουμε ἀδικήσει σὲ πολλὰ ζητήματα.
Κορ. Τὴ χολή μου αὐτὸς ὁ λόγος μου ταράζει ὁ φοβερός,

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΚΑΡΝΩΝ

- καὶ θὰ τοῦ κάμεις κόρες σὰ γατοῦλες
πρὸ θὰ τίς ἀμολᾶνε τίς ἀγροῦλες
βύβα καὶ ἀπαιωντὰ ἔπως κάνεις καὶ ἡ ἴδια.
Προχώρα, κόρη μου, ἔλα, εἴημα θῆμα,
καὶ στὰ χρυσαφικά σου ἔχε τὸ νοῦ σου,
μὴν τ' ἀρπάζεις κανεὶς σὲ τόσοσ κόσμῳ.
Ὀλόρθο τὸ φαλλὸ κρατᾶτε πίσω
ἀπ' τὴν κανιστροφόρα ἑοεῖς, Ἐανθία·
καὶ ἀκολουθώντας, τοῦ φαλλοῦ τὸν ὕμνο
ἐγὼ θὰ πῶ· γυναίκα, ἐσύ νὰ φύγεις
καὶ νὰ κοιτάξεις ἀπ' τὸ δῶμα. Ἐμπρός!
Θεὲ τοῦ φαλλοῦ, θεὲ τοῦ φαλλοῦ,
ἐσύ τοῦ Βάκχου συνοδὲ
καὶ τὸν γλεντιῶν μᾶς σύντροφε,
ὦ νυχτωπάτη κολληγέ
τὸν νέων καὶ κλέφτη τοῦ ἔρωτα,
πέγνε χρονέες δὲ σὲ εἶχα δεῖ,
μὰ τῶρα, πάλι στὸ χωριό,
σὲ χαιρετῶ χαιρούμενος·
ἔκλεισα εἰρήνη μόνος μου
καὶ γλίτωσα ἀπ' τὰ δάσανα
καὶ ἀπὸ τοὺς πολεμώχαμους.
Δὲ θέλω μάχες· πῶσο πὸ γλυκὸ εἶναι
εἴ νύστιμη θρακιώτισσα νὰ σιμῶ,
εἴ δούλα τοῦ Σπυριμόδιου, στὸ λόγγο,
εἴλα κλεφτὰ στὴν πλάτη νὰ σηκώνει
καὶ σφιγγοντάς τη δυνατὰ
στὴν ἀγκαλιά μου σπρωτὴ
νὰ τὴν ξεπλώσω καταγῆς
καὶ νὰ τῆς κᾶψω τὸν ἀνθό.
Θεὲ τοῦ φαλλοῦ, θεὲ τοῦ φαλλοῦ!
Ἐλα καὶ ἐσύ νὰ πιεῖς στὴ συντροφιά μάς
καὶ τότε αὐγὴν αὐγὴ τὴν ἄλλη μέρα,
τοῦ μεθύσιου ἢ ζαλάδα πρὶν περᾶσει,
θὰ σοῦ προσφέρω ἕνα φλιτζάκι... εἰρήνη
καὶ ἡ ἀσπίδα μου θὰ κρέμεται σὸ τζάκι.

Δικ. νὰ τοῖμάς καί νὰ προβάλλεις γιά συνήγορος τοῦ ἔχθρου.
 Ἐὰν σταθῶ πλάι σ' ἔναν τάκο, κι ἂν δὲν πείσω τὸ λαὸ
 γιὰ τὸ δικίω μου, ἄς μοῦ κόψουν τὸ λαμπρὸ πᾶνω σ' αὐτόν.
 Κορ. Συμπολίτες! Τί φυλάξω τὰ λιθάρια ποὺ ἔχουμε;
 Δὲν τὸν γδέρνωμε, νὰ δάλει κατακόκκινη σταλή;
 Δικ. Ἀναμμένα κάρβουνα εἶστε ἔρῃ τί φλόγα, τί θυμὸς!
 Ἄλλ' ἀκούστε τελοσπάντων, Ἀχαρνεῖδες σεδασταί.
 Κορ. Ὅχι! Κλείνωμε τ' ἀφτιά μας.
 Δικ. Τί ἄδικο! Τί φοβερό!
 Κορ. Ἄν σ' ἀκούσω, νὰ πεθάνω.
 Δικ. Ἄ ὄχι, φίλοι Ἀχαρνικοί.
 Κορ. Ἐὰ πεθάνεις.
 Δικ. Ἄ, ἔτσι; Τότε θὰ σᾶς τσοῦξω πᾶ κι ἐγώ.

Ἐὰν σκοτώσω κάποιους ποὺ εἶναι οἱ φίλοι σας οἱ πῖθ ἀκριβοί
 ἔχω δμήρους· ναί, δικούς σας· θὰ τοὺς σφάζω σὴ στιγμῇ.

Ἴρχει μέσα στὸ σπίτι του.

Κορ. Τί σημαίνει αὐτὴ ἡ φοβέρα, συμπολίτες; Τί μπορεί
 στοὺς Ἀχαρνικούς νὰ κάμει; Μήπως πῆρε τὸ παιδί
 κανενὸς καὶ τὸ ἔχει κλείσει μέσα; Ποῦ βασίζεται;
 Δικ. Μπρός, βάρβατε! Κι ἐγὼ τούτων σᾶς τὸν σφάζω μονομάς
 καὶ θὰ δῶ ἂν τὰ κάρβουνά τους οἱ Ἀχαρνῶτες τὰ πονοῦ.
 Κορ. Ὅχι, ἂ ὄχι! Ἀπ' τὸ χωριό μας εἰν' αὐτὸς ὁ κόρνας.
 Μὴν τὸ κάμεις, μὴν τὸν σφάζεις, χάρισέ του τὴ ζωή.

Δικ. Ἐὰ τὸν σφάζω, δὲν αἰκούω· σκοῦζετε σο θελέτε.
 Χορ. Κάρβουνιάρηδην φίλε ἀκριβέ, θὰ σὲ σφάζουν λοιπόν;
 Δικ. Ναί, γιὰτὶ κλειστά τ' ἀφτιά σας ἦταν σὰ μιλοῦσα ἐγώ.
 Κορ. Τὸ Σπαρτιάτη τὸν ἔχαμες φίλο· γιὰτὶ;

Τώρα, βλέπεις, σ' ἀκούω γιὰ μίλησε, ξήγησε, πές
 γιὰτὶ αὐτοῦ τοῦ ἀκριβοῦ κοφικοῦ μας προδοτῆς
 δὲ θὰ γίνω ποτέ.

Δικ. Πρῶτα πρῶτα ρίξτε χάμω τὰ λιθάρια ποὺ ἔχετε.
 Χορ. Ὅλα χάμω· μὰ πέτα κι ἐσὺ τὸ σπαθί ποὺ κρατᾶς.
 Δικ. Μήπως ἔχετε κρημμένα κι ἄλλα μὲς στὰ ροῦχα σας;
 Χορ. Νά, κουνᾶμε τὰ ροῦχα μας· τίποτα μέσα· γιὰ δές!

Τὶς προφάσεις παράτα τες. Μπρός! Τὸ μαχαίρι στή γῆ!
 Στὶς στροφές μας τὰ ροῦχα ἀνεμίζονται, κοίτα.

Δικ. Βρῆ τί φωνές θὰ μπῆγατε, καὶ κάρβουνα
 τῆς Πάρνηθας θὰ πέθαιναν, τὰ δόλια,
 κι αὐτὸ ἀπ' τὴν ἀμοαλιά τὸν χωριανὸν τους!
 Καὶ τὸ κοφίνι πόση κάρβουνόσκιογη
 μοῦ ἔχει ἀμολήσει, σὰ σουτιά, ἀπ' τὸ φόβο του!
 Γιατὶ εἶναι φοβερό νὰ ἴναι κανέννας
 τόσο ξινός, ποὺ νὰ θάρκει, νὰ σκοῦζει
 καὶ λέξη νὰ μὴ δέχεται ν' ἀκούσει,
 τὴν ὥρα ποὺ εἴμαι πρόθυμος νὰ δάλω
 τὸ κεφάλι μου πᾶνω ἀπὸ τὸν τάκο
 σὰ θὰ συνηγορῶ γιὰ τοὺς Σπαρτιάτες·
 κι ὅμως κι ἐγὼ τὴ θέλω τὴ ζωή μου.

358

Χορ.

Γιατὶ τὸ λοιπὸν δὲν ἀρχίζεις;
 Τὸν τάκο σου φέρ' τον εὐθὺς
 καὶ μίλα γι' αὐτὰ τὰ σπουδαία.
 αὐτὴ τὴ μεγάλη ποὺ ἔρθηκε ἰδέα
 πολὺ λαχταροῦμε ν' ἀκούσωμ' ἐμεῖς.

Κορ.

Ἐὰν τοὺς ὄρους ὄρισες τῆς δίκης
 στήσε λοιπὸν τὸν τάκο κι εἰλα μίλα.

*Ὁ Αἰκαϊώπολης ἱρᾶται ἀπὸ σπίτι του καὶ ἐκταραχίζει ἀμέσως μ' ἕναν
 ἔλαφο τάκο, ποὺ τὸν στήρει στή μέση τῆς οὐχέστηρας.*

Δικ.

Κοιτάξτε! Ὅριστε, τούτος εἶναι ὁ τάκος
 κι ἠμληγῆς ἐγώ, ἔγως ἀνθρωπιάκος.
 Κι ἀλήθεια, δέχως νὰ κρατᾶω ἀσπίδα,
 τὴ γνώμη μου θὰ πῶ γιὰ τοὺς Σπαρτιάτες.
 Κι ὅμως πολλὰ εἰν' ἐκεῖνα ποὺ φοβοῦμαι
 τὸ ξέρω πόσο χείρονται οἱ χωριάτες,
 ὅταν παρνᾶει κανεὶς ἀπατεώνας,
 ἄδικο ἢ δίκιο, ἐκείνους καὶ τὴν πόλη
 καί, δέχως νὰ τὸ νιώθουν, τοὺς τυλίγουν

ἔπειτα οἱ γέροι δὲν κοιτάζουσι ἄλλο,
μονάχα διαγινώτῃ νὰ δύνουν ψήφο.

377

Θυμοῦμαι κι ὅσα πράγματα ἀπ' τὸν Κλέωνα,
ποὺ πέφτει ἐδῶ τὸν εἶχα σατιρίσει·
μ' ἔσυρε στη βουλή κι ἄρχισε ἀμέσως
ἢ γλώσσα σου νὰ κόβει καὶ νὰ ράβει,
νὰ μὲ συκοφαντεῖ καὶ νὰ μὲ λούζει,
σὰ βρομικο ἀγριο ρέμα νὰ μὲ λούζει,
ποὺ λίγο ἀκόμα κι ἤμουνα χαμέγος.
Ἀφήστε με λουπὸν, πρὶν νὰ μιλῶσω,
γ' ἀλλὰξω φορεσιά, νὰ πέρω μιά ὄψη
ποὺ ἀξιολύπητος νὰ μαι σὰ μὲ βλέπου.

Χορ.

Πολλὲς τῆριτάντζολες κάνεις,
πολύ μᾶς τὰ συρίσεις κι ἀργεῖς
καὶ κρᾶνος δασύμαλλο τοῦ Ἄδη,
ποὺ κρύβει τὸ μούτρο σὲ μαῦρα σκοτάδι,
νὰ βάλεις ἀν θές, δὲν μποοῦζουμ' ἐμεις.

390

Κορ. Τοῦ Σίκουρου ὅλα φόρα τὰ τερτίπια
ἀναβολὲς ἢ δίκχη δὲ σηκώνει.

Δικ. Εἶναι καιρὸς νὰ ὀπλισῶ τὴν ψυχὴ μου·
πρέπει νὰ πάω νὰ ἔρω τὸν Εὐριπίδη.

Πηραίνει στὸ σπίτι τοῦ Εὐριπίδη καὶ χτυπᾷ τὴν πόρτα

Παῖδι!

Παγοσιώζεται ἕνας ὑπηρέτης.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ποῖς;

Δικ. Εἶναι μέσα ὁ Εὐριπίδης;

Γπη. Δὲν εἶναι μέσα, μὰ εἶναι μέσα νιῶθεις;

Δικ. Πῶς μέσα καὶ ὄχι μέσα;

Γπη. Ἔτσι εἶναι, γέρο.

Ἔτσι εἶναι ὁ νοῦς, μαζεύοντας στιχάκια·

ἔτσι ὄχι μέσα ὁ ἦθος, μέσα γράφει,

μὰ τὰ πλάσματα ἀνάερα, τραγωδία.

Ἐπιπέδου Εὐριπίδη, νὰ εἶχες δούλο,

ποὺ γ' ἀνασπᾷται εἶσαι σκαφὴ. Πὰ πὺς του

νὰ ῥθει ἔξω.

Γπη. Αὐτὸ εἶν' ἀδύνατο.

Δικ. Ὅμως πρέπει·

δὲ φεύγω ἀλλίως· τὴν πόρτα θὰ χτυπήσω.

Ξαναχτυπᾷ τὴν πόρτα, ποὺ ὁ ὑπηρέτης, ξαναπαίοντας στὸ σπίτι,
τὴν εἶχε κλείσει.

Ἄνοιξέ μου, Εὐριπίδη, Εὐριπίδάκι,

ἀνθρώπου ὡς πόρα ἀν ἀνοιξες ποτέ σου.

Σὲ κρᾶζει ὁ Δικαιόπολις, τοῦ δήμου
τῶν Χολλειδῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ἀπὸ μέσα.

Μὰ δὲν ἀδειάζω.

Μὰ ἔθγα

408

Δικ. μὲ τὸ ἐκκόχλημα.

Ευρ. Ἄδύνατο.

Δικ. Μὰ πρέπει.

Ευρ. Ἔτσι, καλά· ἀπ' τὴ σκάλα δὲν ἀδειάζω.

Φαίνεται ὁ Εὐριπίδης, ξαπλωμένος, μὲ τὰ πόδια ψηλά· πορτὰ του ὁ
ὑπηρέτης· στὸν τοῖχο, κρεμασμένες θεατρικὲς στολές· ἐδῶ κι ἐκεῖ
διάφορα σκεπῆ.

Δικ. Καλὲ Εὐριπίδη!

Ευρ. Τί φωνάζεις;

Δικ. Γράφεις

μὲ τὰ ποδάρια ἀπάνω κι ὄχι κάτω;

Ἔτσι γι' αὐτὸ κουνσοῦς τοὺς ἦρωες πλάθεις.

Καὶ τ' ἔθλια τοῦτα ρούχα τί τὰ θέλεις,

τῶν τραγωδιῶν τὰ κουρελάκια; Νιῶθω

γιατὶ πλάθεις ζητιάνους. Μὰ, Εὐριπίδη,

σὰ γόνατά σου πῶῶτω, χάρισέ μου

ἕνα κουρέλι ἀπ' τὸ παλιὸ σου ὄραμα.

Λέγο εἶν' ἀνάγκη στὸ Χορὸ νὰ ἐγγάλω,

κι ἀν δὲν τὰ πῶ καλά, θὰ μὲ σκοτώσουν.

Ευρ. μὲ κομικὸ στόμαρο.

Ποιά ράκη; Ἐκεῖνα ποὺ φοροῦσε ὁ δόλιος

γέρος, ὁ Οὐιέξος, στὸν τραγικὸν ἀγῶνα;

Ἄδικ. Ὅχι τοῦ Οὐιέξου· κάποιου ἄλλου πιδ γιὰ κλάψες.

418

ΑΙΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΡΝΩΝ

- Εβεί στο κεφάλι του τὸ σκουφί.
Κι ὄσα εὐχομαι στὸν Τηλέφο, νὰ γίνουν.
Ὁρατα γερμίζω κιόλας ἐδῶλωττά.
Μὰ θέλω και ραβδί ζητιάνου.
Πάρ' το
μὲ κομμάτι ἐπισημότητα.
καὶ φεύγα πιά ἀπ' τὸ πέτρινο κατώφλι.
Καρδιά μου, — ἰδοῦ, μὲ δώχνου, δλέπεις, κι ἕμωσ
τῶναντζάλα ἕνα σωρὸ μου λείπου — γίνε
ἐπίμονη, γυρεύτρα, κολλιτσιδα.
Ἄχ, Εὐριπίδη, δῶσ' μου ἕνα ζεμπιλί
κομμένο γύρω γύρω ἀπὸ λυχνάρι.
Τέταυ πλεχτοῦ σὰν ποιά ἔχεις χρεία, ὦ δόλιε;
Μπρά! Χρεία καμά' θέλω νὰ τὸ χῶ ὠστόσο.
ἐχροντάς του ἕνα ζεμπιλί.
Νὰ ξέρεϊς, μ' ἐνοχλεῖς' φύγε ἀπ' τὸ σπίτι.
Ὁμιμένα! Εὐτυχημένος νὰ εἶσαι, ὡς ἦταν
κάποτε κι ἡ μητέρα σου.
Ἄλα, σῦρε,
παρακαλῶ.
Ἔνα πρῶμα δῶσ' μου μόνο.
ἕνα τάσι μὲ χέλια τσακισμένα.
Εἶσαι μπελᾶς' νά, πάρ' το και τσακίσου.
Ἄεν ξέρεϊς κι ὁ ἴδιος τὸ κακὸ ποῦ κάνεις.
Γλυκὲ Εὐριπίδη, ἀχ ἕνα μόνο' νά, ἕνα
μικρὸ σταμνὶ μὲ τᾶπωμα σφουγγάρι.
Δὲ θὰ μὸ ἀφήσεις στάλα τραγωδία.
Νά, πάρε αὐτὸ και φύγε.
Φεύγω. Κι ἕμωσ
σὰν τί νὰ κάμω; Χρειάζομαι ἕνα πρῶμα
πού, ἀν δὲν τὸ λάθω, χάρηκα. Ἄκουσέ με,
γλυκύτατε Εὐριπίδη αὐτὸ ἀν μὸ δώσεις,
φεύγω και δὲ γυρίζω' λίγα φύλλα
χορταρικά, νὰ δάλω στὸ ζεμπιλί.
Θὰ μὲ ρημάξεις' πᾶν τὰ δράματά μου.
Νά, πάρε.
Τίποτ' ἄλλο' φεύγω. Ἄλθθεα,
Δικ.

ΑΙΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΡΝΩΝ

- Τοῦ Φοίνικα ἴσως τοῦ τυφλοῦ;
Ἦταν ἕνας
κι ἀπ' τὸ Φοίνικα ἀκόμα πιὸ γιὰ κλάψες.
Σὰν ποιῶν σκουτιῶν ξεσκλίδια νὰ γυρεύει;
Τοῦ Φιλοχρήτη λές, τοῦ διακονάρη;
Ἦταν ἕνας πολὺ πιὸ διακονάρης.
Μήπως ζητᾶς τὸ λιγδιαμένο γύμα
ποῦ φόραγε ὁ κευτὸς Βελλερόφοντης;
Ὅχι ὁ Βελλερόφοντης' κάποιος ἄλλος,
κευτὸς κι ἐκείνος, φλύαρος, κολλιτσιδα
και τροχισμένη γλώσσα.
Ἐέρω, ξέρω'
τὸν Τηλέφο θὰ λές, ἀπ' τῆ Μυσία.
Ναί, τὸν Τηλέφο' δῶσ' μου, σὲ ἱκετεύω,
ἐκείνου τίς φασκιές.
στὸν ὄπηγέτη. Παιδί μου, δῶσε
σ' αὐτὸν ἐδῶ τοῦ Τηλέφου τὰ ράκη.
Εἰγ' ἀπὸ πάνω ἀπ' τὰ Θεύστεια ράκη
και κάτω ἀπ' τῆς Ἰγῆς. Νά, αὐτὰ ναι' πάρ' τα.
ξεδιπλώνοντας τὸ κλινοκρηνημένο φῶσμα.
Ἄλα, ποῦ ψηλάθε ἔλα τὰ ἐλέπεις, κι ἔλα
τὰ διαπερνᾶ ἡ ματιά σου, κάμε νὰ εἶμαι
πολὺ γιὰ κλάψες μὲ τὰ ρουχα τοῦτα.
Τυλίγεται στὸ καλιόουχο.
Μεῦ χάρισεσ αὐτὸ, Εὐριπίδη' δῶσ' μου
κι ὅ,τι λουτὸν ταιριάζει μὲ κορφέλια'
νά, τῆς Μυσίας σκουφί γιὰ τὸ κεφάλι.
Ζητιάνος πρέπει σήμερα νὰ μοιάσω'
νὰ μαι ὅποιος εἶμαι, νὰ μὴ φαίνομαι ἕμωσ'
νὰ ξέρουν οἱ θεατὲς ποῖός εἶμαι, ἀλλὰ
οἱ χορευτὲς χαῖροι νὰ στεκούου δίπλα,
νὰ τὸς τυλίξω μὲ ἔξυπνες φρασσολες.
Τὸ δῶσ' γιατί ὁ νόος σου ἰσάζει ἰδέες
βαθιάς και γίνεις.
Νὰ ἴσαι εὐαχησιμένος.
Δικ.

εἶμαι δ' Ἀχιλλεύς καὶ δὲν ἀποθάνομαι ὅτι
οἱ βασιλιάδες μὲ μισοῦν.

Κάνει πῶς φέγγει κι ἔπειτα ξαναγεμίζει.
" Ἄλλ' μου!

Χάθηκα ὁ δόλιος ἔχεσσα ἓνα πράγμα
ποῦ ἢ τύχη μου σ' ἔκειτο κρέμεται ὅλη.
Γλυκὸ μου, φίλατά μου Ἑδριτιδάκι,
νὰ τσακιστῶ ἄν γυροῦμαι ἄποτε ἄλλο
ἔξω ἓνα μόνο, αὐτὸ, νά, αὐτὸ καὶ μόνο:
λιγάκι κωνοκλήθηρα, ποῦ τὴν ἔχεις
κλιτρονομιά ἀπ' τὴ μάγα σου.

Ἐμφ.

Ἄντρε, ποῦτος
μᾶς βρίζει.

Στὸν ὑπερήφανο. Κλείσε τοῦ σπιτιοῦ τίς... πύλες.

Ξαναγεβοῦν μέσα τὸ ἐκκαθάριμα καὶ ὅλο τὸ «σωστειριῶ» ἔξαφρα
νέεται.

Δικ.

μὲ ὄρος κομικὰ τραγικῶ.

Καρδιά μου, ἀνάγκη δίχως κωνοκλήθηρα
τὸ δρῆμο σου νὰ πάρεις. Νιώθεις τί εἶναι
ὁ ἀγῶνας ποῦ θὰ κάμεις; Νὰ μιλήσεις
γιὰ Λακεδαιμονίους, συνήγορό τους;
Βάδιζε, ἔμπρός, καρδιά μου ὁ στίβος νὰ πος!
Στέκεσαι; Ἄν κατάντιες... Ἑδριτιδίη;
" Ἐλα, ἔτσι, μπράβο, δύστυχη καρδιά μου
τρέφα, γιὰ κεί καὶ παῖξε τὴ ζωὴ σου,
ἀφοῦ θὰ πεις ἔπειτα ποῦ πιστεύεις.

Κουράγιο! ἔμπρός, ἔμπρός! Καρδιά μου, γειά σου!

Πηγαίνει κοντὰ στὸν τάκο.

490

Χορ. Τί θὰ κάμεις; Τι θὰ πεις; Νά, ξέρεις ὅτι

εἶσαι ἀδίσταχος καί, μπροῦντζινο εἶσαι μουτρο.

Κορ.

Τὸ σῆρκο σου παράδωσε στήν πόλη

κι ἔρχεσαι νὰ μιλήσεις ἐσὺ μόνος...

Χορ.

κότυρα σὲ ὅλους. Γιὰ κοιτάχτε τὸν δὲν τρέμει.

Μπρός λοιπὸν ἐσὺ τὸ θέλεις ἔλα, μίλα.
Θεατές, μὴ μοῦ θυμώσετε, ἄν, ζητάω
ἔγώ, λόγο θὰ θγάλω γιὰ τὴν πόλη,
ἔμπρός στοὺς Ἀθηναίους, σὲ κωμῶδιά.)

500

Τὸ δίκιο δὲ κι ἡ κωμῶδια τὸ ξέρει.

Δυσάρεστα θὰ πῶ, σιωπὰ ἄμως θὰ γαι.

Τώρα δὲ θὰ μὲ φέξει ὁ Κλέωνας ὅτι
κακολογῶ τὴν πόλη ἔμπρός σὲ ξένους.

504

Τώρα εἶναι Ἀθήναια, κι εἴμασ' ἔμετς μόνοι,
ξένος κανεὶς ἀκόμη' δὲ μᾶς ἤρθαν

οὔτε ἀπ' τίς πόλεις σύμμαχοι οὔτε φόροι
μόνοι, καθάριο στάρι' οἱ μέτακοι εἶναι
τ' ἄχυρα, λέω ἐγώ, τῶν πολιτῶν.

Στοὺς Λακεδαιμονίους ἐγὼ ἔχω μίσος'

τοῦ Τάνταρου ὁ θεός, ὁ Ποσειδῶνας,
μακάρι ἔνα σεισμὸ νὰ κάμει, κι ὅλα

νὰ γυρεμίσει τὰ σπίτια τους' γιὰτὶ
κι ἔμένα μοῦ ρημάξανε τ' ἀμπέλια.

" Ἄλλὰ γιὰτὶ — εἶναι φίλοι ὅσοι μ' ἀκούγε —

νὰ ρίχνομε στοὺς Λάκωνες τὸ λάθος;

Κάποιοι ἀπὸ μὸς — δὲ λέω ἢ πόλη' ἀκούσατε
δὲ λέω ἢ πόλη' αὐτὸ νὰ τὸ θυμάστε —

κάποια χωρὶς ὑπόληψη ἀνθρωπάρια,
συμιαζώματα, κάλτηδες, ἄλάνια

καὶ πρῶστοχοι, κατάγγελλον καὶ λέγαν:
«μεγαρτίκες εἰν' αὐτὲς οἱ χλαίνες».

Κι ὅπου ἔδλεταν ἀγγυῆρι, σκόρδο, ἄλλα,
λαγὸ, γουρούνι, μεγαρτίκα ἦταν

καὶ σὴ στιγμὴ ἢ κατάσχεση γινόταν.

Ζητήματα ὡς ἐδῶ μικρά, δικά μας.

Μὰ κατὶ νέοι ποῦ κότταδο εἶχαν παῖξει,
πιωμένοι, πᾶν στὰ Μέγαρα καὶ κλέβουν

μὰ τοὺς κοκόνα, τὴ Σιραίθα: τότε

οἱ Μεγαρτίες, ξαναμμένοι, κλέβουν

τῆς Ἀσπασίας κι ἐκεῖνοι δυὸ κοκότες.

Κι ἀπ' ἀφορμὴ τρεῖς πόργες ξέστασε ἔτσι

525

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΡΩΝ

νά λές γιά μᾶς; Ἀλλά καί καταδότης
κανείς ἀν ἦταν, πρέπει ἐσὺ νὰ θρίξεις;

ΤΟ ΑΓΓΕΡΟ ΠΗΧΟΡΙΟ

Κι ἔμῳς ὅσα εἶπε εἶν' ὅλα ἀλήθεια, οὔτε ἓνα
φέμα δὲν εἶπε, μὰ τὸν Ποσειδῶνα.

Α' ἡμ. Κι ἀν εἶναι ἀλήθεια, ἀνάγκη νὰ τὰ λές;
"Ὀχι, ξινή θὰ τοῦ ὄργι αὐτῆ τοῦ ἡ πόλη.

Τὸ πρῶτο ἡμέρω ὁμᾶ νὰ χριτῆσαι τὸ Δικαστῆρα.

Β' ἡμ. "Ε σὺ, ποῦ τρέχεις; " Ἄκου! " Ἄν τὸν χτυπήσεις,
δὲ θὰ ὄργεις ζωντανὸς ἀπὸ δῶ μέσα.

Α' ἡμ. Λάμαχε ὦ, ποῦ εἶν' ἀστραπὲς τὰ ἐλέμημάτᾳ σου,
ποῦ σὺ κρύβεις σου ἔχεις φούνα τῆ Γοργόνα...

Κορ. Πρῶταλε, θάρηθα, σύντροφε καί φίλε

Λάμαχε σὺ. Τὰξίαρχος δὲν εἶν' ἄνας;...

Α' ἡμ. ἢ κανένας στρατηγὸς ἢ τειχομάχος;
Δὲν ἀντέχω ἐγὼ κι ἀς ἔρθει νὰ βοηθήσει.

Παρουσιάζεται ὁ Λάμαχος, πᾶσιπλος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

Κραυγὴ πολεμικὴ χτυπάει στ' ἀφτιά μου.

Ποῦ πρέπει νὰ βοηθήσω; Ποῦ ν' ἀνάψω

τῆ φλόγα τοῦ πολέμου; Τῆ Γοργόνα

παῖς τὴν ξύπνησε μέσ' ἀπὸ τῆ θήκη;

Δικ. "ὦ Λάμαχε, ἦρωα λόχων καί λοφίων!

Κορ. Γιά κοίταξε ἔγαν, Λάμαχε, ποῦ βρίζει
τόση ὄρα καί προσβάλλει ὅλη τὴν πόλη.

Λαμ. "Εσὺ ὁ ζητιάνος ἔχεις τόσο θράσος;

Δικ. Συμπέθα με, ἦρωα Λάμαχε, ἀν μὰ λέξη
εἶπε ὁ ζητιάνος ποῦ δὲν ἔπρεπε ἴσως.

Λαμ. Καί τί εἶπες γιά μᾶς; Γιά μῖλα.

Δικ. Μήπως

θυμούμαι; Βλέπω τὰ ἔπλα σου κι ὁ φόβος

μοῦ φέρνει μὰ ζαλάδα. Σὲ ἔκτευῶ,

δῶλε πῖθ πέρα τοῦτο τὸν μπαμπούλα.

Δείχνει τὸ κοῖτος τοῦ.

Λαμ. "Ὀρίστε.

ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΩΝ ΑΧΑΡΩΝ

πόλεμος στὴν Ἑλλάδα πέρα ὡς πέρα.

"Ὁ δόλιπιος Περικλῆς μέ ὄργη ἀπὸ τότε

ἀστραφτε, θρόνται, κι ὅλη τὴν Ἑλλάδα

τὴν ἔφερε ἔγω κάτω ἔβαζε νόμους

δὲν τραγοῖδια τῆς τάβλας συνταγμένους;

"Ἐξῶ κι ἀπ' ἀγορὰ κι ἀπὸ χωράφια,

στεριάς πελάγιο οἱ Μεγαρίτες ἔξω!

Σφαιρῆνοι οἱ Μεγαρίτες ἀπ' τὴν πείνα,

τοὺς Λάκωνες ἐπέτευαν νὰ θροῦνε

τρώπο τὸ παραφήρισμα ν' ἀλλάξει.

ἀπὸ ἑκασιές, κι ἐμεῖς τοὺς λέγαμε «ὄχι».

Κι ἄρχισε τότε ὁ θρόντος τῶν ἀσπίδων.

"Δὲν ἔπρεπε θὰ πεῖτε τί ἔπρεπε ὁμῶς;

" Ἄν θγαίνοντας ταξίδι ἕνας Σπαρτιάτης

κατάσχεση ἔκανε ἓνα κοῦταδάκι

τῶν Σερφίων καὶ τὸ πούλουσε, ἐσεῖς

θὰ μέγατε ἀσυγκίνητοι; Κάθε ἄλλο.

Θὰ ρίχνατε στὴ θάλασσα τριακόσια

καράβια τοῦ πολέμου, κι ὅλη ἡ πόλη

θὰ γέμιζε στρατὸ καὶ φασαρία,

γιά τρήραρχο κραυγές, μισθοδοσιές,

χρυσώματα ἀγαλμάτων τῆς Παλλάδας,

βουερὲς στοές, σιτᾶρι νὰ μετριέται,

σταμνοαγορές, ἀσπιὰ καὶ τροπωτήρες,

σκόρδα κι ἐλιές, κρημνῦδια μὲς στὰ δῆχνα,

στεφάνια καὶ σαρδέλες κι ἀλληγρίδες,

μελαινισαμένα μάτια κάτω πάλι,

στὸ ναύσταθμο, κοπιὰ ποῦ τὰ πλαταίνου»,

κοπιὰ ποῦ τὰ περνοῦν στὲς τροπωτήρες,

χτυπιές ξυλοκαρφίων, ἀῖλοῖ, κουμάννα,

πίπιζες, σφυριζιές. Αὐτὰ, εἶμαι ἔβδαιος,

θὰ κάνανε. Κι ὁ Τῆλεφος; Γιατί ὄχι;

Δὲ θὰ χῶμε μισλό, ἀν τοῦ τ' ἀρνηθοῦμε.

ΤΟ ΠΙΣΤΟ ΠΗΧΟΡΙΟ

Ἀλήθεια, θρὲ κοπρίτη σιχαμένε;

"Ὀμᾶς, ἐσὺ ὁ ζητιάνος, τέτοια λόγια

Είναι το πρώτο ἀγαθὸ πῶς τοῦ εὐχόμεσθε αὐτοῦ τοῦ τοῖγκούνη.

Δεύτερο: ἐνὸς θὰ γυρίζει μὲ σύγκρουα καὶ θέρμη τῆ νύχτα ἀπ' τοὺς ἀγῶνες στὸ σπῆτι του, κάποιος τρελὸς μεθυσιμένος

γὰ τοῦ δώσει μιὰ γερὴ

στὴν κεφάλια τὴν ξερή.

Ψαχουλεύοντας αὐτὸς,

σιὰ τυφλά, σιὰ σκοτεινά,

γὰ μιὰ πέτρα, τί γὰ βρεῖ;

Τί γὰ πιᾶσει; Μιὰ σβουινιά

φρέσκια φρέσκια καὶ ἀχνιστή.

Νὰ τὴ ρίξει ὀρμητικὰ

γὰ τὸ μεθυσιμένο, μὰ

ἢ ριζὰ γὰ πᾶει στραδιὰ

καὶ ἀστοχώτως ποῖον γὰ βρεῖ;

Τὸν Κρατίνο τὸν ποιητὴ.

1174

Ἔρχεται ὁ ἀσπρήτης τοῦ Λάμαχου καὶ χιτιπᾶ τὴν πόρτα
τοῦ ἀρετικῆοῦ του.

Χιτη., μὲ ἕφος ἀγγελιοφόρου ταραωδίας.

Ἄδουλοι ἔσεῖς στοῦ Λάμαχου τὸ σπῆτι,

γερό, νερό... ζεστάνετε σὲ χύτρα:

Ξαντὰ γὰ τὸν ἀτράγαλο ἐτοιμάστε,

κεραλοιφή, λιγδάμαλλα, ἐπιδέσιμους.

Ὁ στρατηγὸς πηδῶντας ἔναγ τράφο

πληγυθῆκε, τοῦ βγήκε τὸ στράγαλι

σ' ἕνα παλοῦκι· πέφτει σὲ μιὰ πέτρα

καὶ σπάει καὶ τὸ κεφάλι του ἢ Γοργόνα

τότε ξυπνὰ καὶ φεύγει ἀπ' τὴν ἀσπίδα

καὶ τοῦ κωνησσοκόρακα στὸς βράχους

σπάει τὸ φτερό καὶ πέφτει καὶ ἀνακρῶζει:

«Ὡ δόξας μάττι, γὰ στερνὴ σὲ δέλιω

φορὰ, τὴ λάμψη τούτη ἀφῆνω, σβήνω.»

Σπαραχτικὰ ἔτσι μίλησε, σὲ αὐλάκι

πέφτει, ξανασηκῶνεται, καὶ τότε,

σκατσὸς πλιατσικολόγους κυνηγώντας

καὶ δάξοντας τοὺς μπρός, πληγγώνεται. Ὅμως

καὶ ὁ ἴδιος νὰ τος! Ἄνοιγε τὴν πόρτα.

Παραμυθεῖ. Ἔρχεται ὁ Λάμαχος σὲ κακὴ κατάταση τὸν κρα-
τοῦν, σχεδὸν τὸν σηκώσαν, στρατιώτες.

Λαμ.

Ποποτό, ποποποτό,

ἔχω πάθει συμφορές, ἀλίμονό μου,

φοβορές.

Ἀπὸ δόρου χτυπημένος ἐχθρικό,

πᾶω χαμένος ὁ καημένος.

Ἄλλ' αὐτὸ πῶς θὰ μὲ τσιῦξει πῶς πολὺ

θὰ γὰν ἂν τύχει νὰ μὲ δεῖ

ὁ Δικαιοπόλης δαριὰ τραυματισμένου

καὶ τὸ δόστυχο μὲ πάρει στὸ μεζέ.

Ἔρχεται ὁ Δικαιοπόλης, χαρούμενος καὶ μεθυσιμένος, μὲ μιὰ ἐπίτρα
δεξιὰ καὶ ἄλλη ἀριστερὰ καὶ κρατώντας ἕνα μεγάλο κρασικόνατο.

Δικ.

Ποποτό, ποποποτό,

τί στυβάκια σὰν κιδῶνια τραγανά!

Κοπελίτσες μου χρουσές,

δώστε μου γλυκὰ φιλιὰ,

φιλιὰ λάγγα, ἤθονικά!

Ἔρωτας καὶ γλέντι, ἀφοῦ

ἤρθα πρώτος στὸν ἀγῶνα τοῦ κρασιοῦ.

Συμφορὲς πέφτου ἀπάνω μου βροχή,

καὶ σὲ πληγές μου, ὄχ ὄχ, τί πόνος, τί φαρμάκι!

Γεῖά σου, γεῖά σου, καθαλάρη Λαιμαχάκη.

Συφορὰ μου, ἀλί μου, ἀλί!

στὸ ἕνα καφέτσι. Μέλι τούτο τὸ φιλί.

Τί φριχτὲς λαδωματοῖές!

στὸ ἄλλο καφέτσι. Τί γλυκὲς δαγκωματοῖές!

Τὴν πλέρωσα ἀκριδιά, ὄχ ὀμέγα διμέ!

Τί! Στὴ γιορτὴ σοῦ πῆσαν ρεφενέ;

Ἄχ, βόθηθα, βόθηθα, Ἀπόλλωνα Παῖάνα.

Τί! Πᾶλι θέλεις νὰ ἔγεις στὴν παρᾶνα;

Φίλοι, φίλοι μου καλοί,

- τιάστε μου τὸ πόδι τοῦτο.
 Φίλες, φίλες μου καλές,
 πιάστε μού το, πιάστε μού το.
 Ἀπ' τὴν πέτρα πού ἔχω φάει στήν κεφαλή
 μιὰ θαρδιά ζαλάδα γιούθο.
 Ὅρεξη ἔχω γιὰ ἀγκαλιὰ καὶ γιὰ φιλή
 δὲν κρατιέμαι ἀπὸ τὸν πόθο.
 Σηκωτὰ στὰ χέρια σας πάρτε με καὶ φέρτε με
 στοὺς γαίτρούς, στήν κλιδική.
 Πᾶμε στήν ἐπιτροπή, φέρτε με σὶν ἄρχοντά,
 γὰ μού δώσουνε τ' ἀσκή.
 Λαμ., *ἐνώ τὸν παίρνουν σηκωτά.*
 Πονῶ· θαθιά τὰ κόκαλα μου ἔχει τρυπήσει ἡ λόγχη.
 Δικ., *δείχνοντας τὸ κρασोकάναιο πού κρατᾷσε.*
 Κοιτάχτε το, ὄλο τ' ἄδειασα. Νίκη! Φωνάζετε ζήτω.
 Χορ. Προσετέ, σωστά μάς πρόσταξες. Νικησες. Ζήτω ζήτω.
 Δικ. Ἔβαλα ἀκράτο ἐγὼ κρασί καὶ τὸ πια μονορούφι.
 Χορ. Νὰ ζήσεις, ἐρέ λεβέντη μας· πάρε τ' ἀσκή καὶ τράδα.
 Δικ. Κι ἀκολουθήστε με ὄλοι σας, με ζήτω, με τραγοῦδια.
 Χορ. Ἐρχόμαστε γιὰ χάρη σου.
 Γεῖά σου, γὰ ζήσεις, νικητή!
 Κι ἐσύ γὰ ζήσεις καὶ τ' ἀσκή.

Ο Ι Ι Π Π Ε Ι Σ

- Υπη. Στά νιάτα σου, έρὲ γέρο, θά ἴσουν μάγκας.
 Ευρ. Καλέ, ἀσ' τον νά κουρευέται· ἔμπα μέσα καὶ πὲς νά βγεί ὁ Ἀγάθωνας. Τὸν θέλω.
 Υπη. Τὰ παρακάλια περιττά· σὲ λίγο θά βγεί· γιατί ἐτοιμάζει ἕνα τραγούδι.
 Ευρ. Καί, ξέρεις, ὅταν κάνει κρόο, δὲν εἶναι ἐγκαλο τίς στροφές του νά λυγáει,
 ἄν δὲν τίς θγάλει λίγο στή λιακάδα.
 Ευρ. Κι ἐγώ;
 Υπη. Περίμενέ τον· δὲ θ' ἀργήσει.
 Ευρ. Ἄχ, ποιάς εἶν' ὁ σκοπός σου, Δία, ὦ Δία;
 Τι μοῦ μέλλεται σήμερα νά πάθω;
 Ευρ. Ἐπιθυμῶ νά μάθω τελοσπάντων τί τρέχει. Τί δογκάς καὶ θλίψεις; Εἴμαι συγγενής σου δὲν πρέπει νά τὸ κρύβεις.
 Ευρ. Προζήμι συμφωρῆς γιά, μὲ ἔχουν πιάσει.
 Ευρ. Σάν τί;
 Ευρ. Ἡ σημερινή θά κρίνει μέρα ἄν χάθηκε ἢ θά ἰήσει ὁ Εὐριπίδης.
 Ευρ. Καὶ πῶς; Γὰ δικαστήρια δὲ δικάζουν, μὰ κι ἡ βουλὴ δὲν ἔχει συνεδρία· γιορτὴ ἴναι Θεσμοφορία· ἢ μεσάια ἀπ' τῆς γιορτῆς αὐτῆς τίς τρεῖς ἡμέρες.
 Ευρ. Ἴσα ἴσα κέθε το χαμὸ προσμένω. Κακοὺς σκοποὺς γιά μὲ αἱ γυναῖκες ἔχουν σήμερα σὺ νὰ καὶ τῶν Θεσμοφόρων θά συνεδριάσουν, γιά νά ἔρουν τὸν τρόπο νά μ' ἐξοντώσουν.
 Ευρ. Μπά! Καὶ ποιάς ὁ λόγος;
 Ευρ. Ποὺ τίς κακολογῶ σὰ δράματα μου.
 Ευρ. Σ' αὐτὸ ἔχουν δίκιο, μὰ τὸν Ποσειδῶνα. Καὶ ἄρῃκες μηχανή γιά νά ξεφυγεις;
 Ευρ. Τὸν Ἀγάθωνα λέω νά καταφέρω, τὸν τραγικὸ ποιητὴ, σὺ νὰ καὶ νά πάει τῶν Θεσμοφόρων.

- Ευρ. Τί νά κάμει;
 Ευρ. Μέρος σπῶν γυναικῶν τὴ συναξίη νά λάβει καὶ νά μὲ ὑποστηρίξει στήν ἀνάγκη.
 Ευρ. Πῶς; Φανερά ἢ κρυφά;
 Ευρ. Κρυφά, ντυμένους γυναικεία ρούχα.
 Ευρ. Εἴν' ἔξυπνο τὸ κόλπο κι ὅπως τὰ συνηθίζεις· ὅταν εἶναι γιά τεχνάσματα, ποιάς μᾶς παρασβγαίνει; Σιωπή.
 Ευρ. Γιατί;
 Ευρ. Ὁ Ἀγάθωνας θγαίνει ἔξω.
 Ευρ. Καὶ ποὺ εἶναι;
 Ευρ. Νά, ἐκεῖδὰ στὸ ἐκκόνολημά του.
 Ευρ. Μὴν ἔχασα τὸ φῶς μου; Ἐγὼ δὲ βλέπω κανέναν ἄντρα· βλέπω μὰ κοκκάτα.
 Ευρ. Σώπα· τὴ μελωδία πάει νά τολίσει.
 Ευρ. Τι; μνημηγέδρομοι εἶναι; Πῶς τὸ σέρνει!
 Ευρ. Μέσα στὸ ἐκκόνολημα ποὺ τὸν παρουσιάζει ὁ Ἀγάθωνας εἶναι ἕνα πλωμένος πάνω σ' ἕνα κρεβῆτι ἢ ὀλη τοῦ ἐμφάνισι εἶναι πολὸ γυναικωτὴ· λέγοντας κάθις φασά, τραγουδιστά, μερικὸς στίχους, παραινεῖ σὲ τραγοῦδι ἕνα Χορὸ κοριτσιῶν, ποὺ οἱ φωνὲς τοὺς ἀκούονται χωρὶς αὐτὰ νά φαίνονται.
 ΑΓΑΘΩΝΑΣ
 Τῶν θεαινῶν τοῦ Κάτω Κόσμου τὴ λαμπάδα τὴν ἱερή, κοπέλες, πάρτε καὶ μὲ σκέψη λεύτερη, ὦ, χορὸ δουερὸν ἔλατε στῆστε.
 Οἶνος
 Μὰ γιά ποιὸν ἀπ' τοὺς θεοὺς μᾶς εἶναι ὁ οἶνος; Ὅρισέ τον. Εἶναι πρόθυμη ἢ ψυχὴ μᾶς γ' ἀνυμνοῦμε τοὺς θεοὺς μᾶς μὲ λατρεία.
 Αγα. Τὸ χρυσότοξο θεῖ, τὸ Φοῖβο, ὕμνηστε, ποὺ τῆς Τροίας ἐκείνος πύργωσε τὸ τεῖχος μὲς στή χώρα ποὺ ὁ Σιδρόντας τὴν ποτίζει.

δ Ευνοκλής, κακά κι αυτά που γράφει.
δ Θέογγης κρύος, και κρύα κι αυτά που γράφει.
Αγα. Μοιραίο. Γι' αυτό κι ἐγώ, σὸν τὸ γίωσα, εἶπα
νὰ φτιάχγομαι καλά.

Συγ. Καὶ πῶς τὸ κάμεις;

Ευρ. Βρὲ μὴ γαστρίσεις πιά· κι ἐγὼ ἤμουν τέτοιος,
στὰ χρόνια του, σὸν ἄρχισα νὰ γράφω.

Συγ. Δὲν εἶναι ζηλευτὴ ἢ ἀνατροφή σου.

Ευρ. Ἄφηνσε πιά νὰ πῶ γιατί ἤρθα.

Συγ. Μῶα.

Ευρ. Ἀγάθωνα, ὅποιος σύντομα κι ὠραία
μπορεῖ νὰ πεῖ πολλά, σοφὸς λογίεται.

Μὰ συμφορὰ παράξενη μὲ ἔβριχε
κι ἤρθα σ' ἐσένα ἰκέτης.

Αγα. Πῆς τί τρέχει.

Ευρ. Στὰ Θεσμοφορία σήμερα οἱ γυναῖκες
πᾶνε νὰ μ' ἐξοντώσουν, γιατί λένε

πῶς τίς κακολογῶ στὰ δράματά μου.

Αγα. Κι ἐγὼ σὲ τί μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω;

Ευρ. Στὸ πᾶν. Ἄν πᾶς κρυφὰ στή σύναξή τους
μὲ γυναίκακ μορφή, κι ἐκεῖ τὸ λόγο

λάσεις γιὰ μένα, σὰ συνήγορός μου,

θὰ σιωθῶ δίχως ἄλλο. Κι εἶσαι ὁ μόνος

πού ἀντάξια μου μπορεῖς νὰ τὸ πετύχεις.

Αγα. Καὶ πῶς δὲν πᾶς νὰ βγάλεις λόγο ὁ ἴδιος;

Ευρ. Ὅθ' σοῦ ἐξηγήσω. Πρώτο, εἶμαι γνωστός τους·
εἶμαι ἀσπαραγάλλης κι ἔχω γένια. Ἐσὺ ἴσαι

καλοπρόσωπος, ἄπυρος, ξυρισμένος,

τροφερός, γυναικόφωνος, κομφούλης.

Εὐριπίδη...

Αγα. Σ' ἀκούω.

Ευρ. Σ' ἔνα σου δράμα,

Αγα. παλιό, εἶχες πεῖ: «Χαρὰ γιὰ σὲ νὰ βλεπέεις
τὸ φῶς· γιὰ τὸν πατέρα σου δὲν εἶναι;»

Ευρ. Ναι, τὸ ἴσα.

Αγα. Ὅστε μὴ λὲς πῶς θ' ἀναλάβω

Ευρ. Ναι, τὸ ἴσα.

Αγα. Ὅστε μὴ λὲς πῶς θ' ἀναλάβω

Ευρ. Ναι, τὸ ἴσα.

Αγα. Ὅστε μὴ λὲς πῶς θ' ἀναλάβω

ἐγὼ τὸ ἀπύχημά σου· πρέλα θὰ ἦταν.

Δικό σου πρᾶμα, ἐσὺ θὰ τὸ σηκώνεις.

Παθητικά τῶν συμφορῶν τὸ βάρος

δίκιο εἶναι νὰ κρατοῦμε, ὄχι μὲ κόλατα.

Συγ. μέσα του.

Παθητικά κραταῖς, ὅρ' ἔτσι τ' ἐφιδόγκω,

τὰ βάρη ἐσὺ· καὶ μὲ ἔργα, ὄχι μὲ λόγια.

Καὶ σὺ νὰ πᾶς ἐκεῖ τί σὲ φοβίζει;

Αγα. Ὅθ' ἔρω χαμὸ κι ἀπ' τὸ δικό σου πιδ ἄθλιο.

Ευρ. Γιατί;

Αγα. Γιατί θὰ νομιστεῖ πῶς πιά

νὰ κλέψω γυναικῶν νυχτιάτικα ἔργα

κι ἔρωτα θηλυκὰ λαθροῖα ν' ἀρπάξω.

Συγ. μέσα του.

Νὰ κλέψεις; Βρὲ δὲ λὲς γιὰ νὰ ἔβρεις ἄντρα.

Ἢ πρόφασή του λογική ἴναι ὠστῶσα.

Ευρ. Λοιπὸν, δὲν πᾶς;

Αγα. Σοῦ τὸ ἴσα· μὴν ἐλπίζεις.

Ευρ. Ἄχ συμφορὰ μου, ἀλί μου, εἶμαι χαμένος.

Συγ. Ὅχι, μὴν ἀπελπίζεσαι, Εὐριπίδη,

καλὲ κι ἀγαπημένε συγγενή μου.

Ευρ. Καὶ τί λοιπὸν νὰ κάμω;

Συγ. Αὐτὸν ἐδῶ

στεῖλ' τογε νὰ κουρευέται· νὰ ξέφεις

πῶς εἴμ' ἐγὼ γιὰ σένα, γιὰ ἅτι θέλεις.

Ευρ. Ἀφοῦ λοιπὸν προσφέρνεσαι μονάχος,
θγάλε τὸ ρούχο αὐτά.

Συγ. Εἶναι κίολας χάρμω.

Ευρ. Τί θὰ μού κάμεις;

Εὐριπίδα τὰ γένια,

κι ἔνα καφάλισμα ἔπιετα ἀπὸ κάτω.

Αγα. Κἀν' το ἄν σ' ἀρέσει· ἀφοῦ στή διάθεσή σου

μόνος μου μπήκα, δὲν ἀρνιέμαι, κἀν' το.

Ευρ. Ἀγάθωνα μου, ἐσένα τὰ ξυράφια

δὲ σοῦ λείπουν ποτέ· μού δίνεις ἔνα;

Αγα. Ἄνοιξε τὸ κουτι καὶ πάρε ὁ ἴδιος.

- Ευρ. Ὅχι, ὄχι, νερό, νερό, γειτόνοι,
προσαυτὴ νὰ μὲ καοῦν εἰ κάτω χῶρες.
- Θάρρος.
- Ευρ. Τὶ θάρρος, ποῦ ἔγινα καψάλα!
- Συγ. Τὸ πιὸ θαρὲ τοῦ ἀγγώνα μέρος τὸ χεῖς
περάσει πιὰ δὲν ἔχεις νὰ φοβάσαι.
- Ευρ. Φου φου φου φου, ἢ καπνίλα μ' ἔχει πνίξει.
Τσουρουφλιστήκαν τ' ἀποκάτω μου ἄλα.
- Συγ. Κάποιος θὰ σὲ σφουγγίξει, μὴ σὲ νοιάξει.
- Ευρ. Ἄς κάνει πὼς μ' ἀγγίξει καὶ τοῦ δείχνο.
- Συγ. Ἀγάθωνα, μοῦ ἀρνήθηκες μὰ χάρη
δάνεισέ μας τουλάχιστο γιὰ τοῦτο
ἕνα φουστάνι κι ἕνα στρῆθοπάκι
τέτοια εἶδη δὲ θὰ πεις ὅτι δὲν ἔχεις.
- Αγα. Πολὺ εὐχαρίστως πάρτε ὅ,τι ἀγαπάτε;
Συγ. Σὲν τί νὰ πάρω;
Ευρ. Πάρε πρώτα τοῦτο
τὸ κροκωτὸ καὶ δάλ' το.
Συγ. Πὼς μωρῖζει!
Ευρ. Σὲν παπαράκι, μὰ τὴν Ἀφροδίτη.
Συγ. Βόρθε με νὰ ζωστῶ. Γιὰ πιάσε τῶρα
τὸ στρῆθοπάκι.
- Ευρ. Νά.
- Συγ. Στὰ σκέλια γύρω
σιάζε μου τὸ φουστάνι.
- Ευρ. Τῶρα θέλεις
ἕνα κεφαλοπάκι κι ἕνα δίχτυ.
- Αγα. Νά μὰ περούκα· τὴ φοράω τὴ νόχια.
- Ευρ. Ναι, ἀλήθεια, μὰ τὸ Δία, εἶν' ὅ,τι πρέπει.
- Συγ. Μὰ θὰ μὲ πᾶει;
- Ευρ. Ἄ, σοῦ ῥχεται καλοῦπι.
Τῶρα μὰ κπέρτα.
- Αγα. Πάρε μὰ ἀπ' τὸ στρῶμα.
- Ευρ. Παπούτσιαι;
- Αγα. Ὅριστε, δίνω τὰ δικά μου.
- Συγ. Θὰ μποῦν; Ἐσέγα τὰ στενά σ' ἀρέσουν.

- Ευρ. Εὐχαριστῶ.
- Συγ. Στὸ συγγενή. Ἐσὺ κάθισε ἐδῶ πέρα.
Ευρ. Φοῦσκωσε τὸ δεξί σου μάγουλο· ἔλα.
Συγ. Ὅχι ὄχι.
Ευρ. Τὶ σκοῦξεις; Τάπα θὰ σοῦ χύσῶ.
Συγ. ἄν δὲ σωπάσεις.
Ευρ. Ὅχι ὄχι, δὲν ἀνεῆχω.
Συγ. Φεύγει.
- Ευρ. Πού τρέχεις;
Συγ. Στὸ ἱερὸ τῶν Εὐμενίδων
θέλεις νὰ κάθομαι ἔτσι, νὰ μὲ γδέρνεις;
Ευρ. Κι ἐσὺ τί θέλεις; Νὰ σὲ βλέπει ὁ κόσμος
ξυρισμένο ἀπ' τὴ μὴ καὶ νὰ γελᾷ;
Συγ. Δὲ δίνω δωάρα.
Ευρ. Μὴ μὲ παρατήσεις
νὰ ζήσεις, ἔλα πίσω.
Συγ. Συφορὰ μου.
Ευρ. Ζανακάθετα.
- Ευρ. Κοίτα ψηλά καὶ μὴ σαλεύεις στάσου
γιατὶ γυρίζεις κατὰ κεῖ;
Συγ. Μου μού μου.
- Ευρ. Τί μου καὶ μοῦ; Τελετώσανε ἔλα. Ὁρατα.
- Συγ. Ἐγινα, ὁ κοκομοίρης, γερο - ζούρας.
- Ευρ. Ἐγινες μὰ χαρὰ καὶ μὴ σὲ μέλει.
Συγ. Θέλεις νὰ κοιταχτεῖς;
Ευρ. Ναι, γιὰ νὰ δαῦμε.
- Συγ. Καταίεται σ' ἕνα καθρέφτη ποῦ τοῦ ἴδωσ ὁ Εὐριπίδης.
- Ευρ. Πὼς εἶσαι;
- Συγ. Ἐγὼ εἶμ' αὐτός; Εἶν' ὁ Κλεισθένης.
- Ευρ. Τὸ καφάλισμα τῶρα. Σήκω σκύψε.
- Συγ. Χοιρίδιο θὰ μὲ κάμουνε τὸ δόλιο.
- Ευρ. Φέρτε ἀπὸ μέσα ἕνα δαδί, ἕνα λόγχο.
Συγ. Στὸ συγγενή.
- Ευρ. Σκύδε καλά· τὸ νοῦ σου στὰ πιὸ μέσα.
Συγ. Τὸ νοῦ μου ἐγὼ τὸν ἔχω, καίγομαι ὅμως.

Λγα. Δοκίμασέ τα. Ίώρα τὰ χεῖς ὅλα.

Τὴ μνηχανὴ σουλῶστε μου γιὰ μέσα.

Μὲ μιά στρόφι τῶ ἐκκεκλήματος ξαναβρίσκειται μέσα στο σπίτι
των καὶ ἡ πόρτα κλείνει.

Ευρ. Ἰδοῦ ἕνας ἄντρας μὲ μορφὴ γυναικίως.

Σὰ θὰ μιλάς, φιλή φωνῆ νὰ θγάξεις,
ποῦ ὅλοι νὰ γελαστοῦν.

Συγ. Ἦαίμε. Ὅα προσπαθήσω.

Ευρ. Ἦαίμε.

Συγ. Μὰ τὸν Ἀπόλλωνα ὄχι, ἂν πρῶτα

δὲ μοῦ ὀρκιστεῖς...

Πὼς εἶ;

Ευρ. μὲ κάθε τρόπο, ἀναποδιά ἂν μοῦ πύχει.

Συγ. Μὰ τοῦ Δία τὸ παλάτι, τὸν Αἰθέρα.

Ευρ. Πῆς κάλλιο, μὰ τὴ φάρα τοῦ Ἰπποκράτη.

Συγ. Στους θεοὺς ὀρκίζομαι ἔλους πέρα ὡς πέρα.

Ευρ. Καὶ μὴν ξεχνᾷς: Ὅ νοῦς ὀρκίστη, ἡ γλώσσα

δὲν ὀρκίστη, κι ἐγὼ δὲν εἶπα «ὀρκίσου».

Ευρ. Μὴν ὀργεῖς; σὸ νὰ τὸν Θεομοφόριον

τῆς σὺναξῆς τοὺς ὀλέπω τὸ σπηλάδι.

Πήγαυε σὸ καλό. Κι ἐγὼ πιά φεύγω.

Μέσα στο θεομοφοεῖο, ὅπου εἶναι κίβλας συγμενερωμένες πολλές
γυναῖκες καὶ μαζί κι ἐκεῖνες ποῦ ἀποτελοῦν τὸ Χορό, παρουσιάζε-
ται, πτυμένος γυναικί, ὁ συγγενὴς τοῦ Ἐλαμίου τὸν συνοδεύει μιά
Θεοκωμῖτσα δούλη, μὲ ἕνα πανέρι προσφορῆς σὸ χέρι.

Συγ. Θεοκωμῖτσα, ἀπὸ πίσω μου περπάτα.

Μὲς στὴν κἀπνια ποῦ θγάξουν οἱ λαμπάδες

γιὰ καίτα πόσος κόσμος ἀνεβαίνει.

Μὲ τὸ καλὸ κι ἐδῶ κι ἔταν γυρίσω

δεχτεῖτε με, ὦ πανώριες Θεομοφόρες.

Θεοκωμῖτσα μου, ἀκούμπια τὸ πανέρι

δῶ χάμω, θγάλ' τὸ γλύνισμα ἀπὸ μέσα,

νὰ τὸ προσφέρω ἐγὼ σὲς δυὸ θεές μας.

Δήμητρα, σεβαστὴ ἀκριβὴ κυρά μας,

καὶ Ἰερεεφόνη ἐσὺ, τὴ χάρη δὲς ἔχω
πλούσιες θυσιές σουχγὰ νὰ σὰς προσφέρνω,
σήμερα κἀν ἀγνώριστῆ νὰ μείνω.

Ἦ καλομόφρα ἡ κόρη μου ἄντρα νὰ ἔβρει
πλούσιο, χαζὸ καὶ κουτορνήθι, κι ὅμως
νὰ θγει ξεφτέρει ὁ γιόσκος ποῦ θὰ κάρμου.

Ποῦ νὰ καθίσω; Ποῦ νὰ θρῶ μὰ θέση
γ' ἀκούω καλὰ τοὺς λόγους ποῦ θὰ θγάξουν;

Θεοκωμῖτσα, ἐσὺ φύγε' ἀπαγορεύεται

γ' ἀκούγε οἱ δούλοι λόγους τὸν ρητόρων.

295 Ἀφοῦ κάθισαν ὅλες, σηκώνεται μιά γυναῖκα καὶ ἐπιλέει χροῖ
νήματα.

Ἡ ΚΗΡΥΚΑΙΝΑ

Ἰερὴ σιωπὴ νὰ γίνει, ἱερὴ σιωπὴ. Δεηθεῖτε σὲς δυὸ θε-
ομοφόρες, καὶ στὸν Πλούτο, καὶ στὴ θεὰ τὴν Καλλιγέ-
γεια, καὶ στὴ Γῆ τὴ Λεβεντοφόρα, καὶ στὸν Ἐρμῆ, καὶ
στὲς Χάριτες, ἡ σύνεξή αὐτῆ καὶ ἡ συγκέντρωσή ἡ σιμη-
ρινὴ νὰ γίνουν μὲ τὸν ὀραιότερο καὶ τὸν καλύτερο τρό-
πο, μὲ πολλὰς ὀφέλειες γιὰ τὴν πόλη τὸν Ἀθηναίων,
καὶ μὲ καλὴ πύχη γιὰ μὰς εἰς ἕδαις. Καὶ ὅποια ἐνεργεῖ
καὶ λέει τὰ πὸ σωστὰ γιὰ τὸ δῆμο τὸν Ἀθηναίων καὶ τὸ
δῆμο τὸν γυναικίον, ἐκείνης ἡ γνήμη νὰ ἐπιτρατεῖ. Ἀδ-
τα δεηθεῖτε καί, γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας, ὅλα τ' ἀγαθὰ. Ἰὸ
παιάνα, ἰὸ παιάνα, ἰὸ παιάνα. Χαρά σέ ἔλες μὰς.

Ο ΧΟΡΟΣ

Ἄμποτε. Καὶ δεῖμαστε

γ' ἀκούσων μὲ χαρὰ οἱ θεοὶ

τὴν προσευχὴ μας καὶ νὰ ῥθούν.

Δία, ποῦ τρανὰ σου τ' ὄνομα,

κι ὦ μὲ τὴ λύρα τὴ χρυσὴ

ἄρχε τῆς Δήλου τῆς ἱερῆς,

κι ὦ ἀστραπομάτα παρθένα θεὰ χρυσοδόρατῆ,

παντοκρατόρισα, ποῦ ἔδρα σου

πὸλη κρατᾷς μυριάς ἡλευτῆ, ἔλατε σ' ἐμάς.

Κι ἐσὺ, εἰλαστᾶρι τῆς Λητώς τῆς χρυσομάτας, ἔλα,

Η ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Σιγά, σιωπάστε, προσοχή! νά, ξεροθήχει κιόλας
τό συνηθούσ' οί ρήτορες· παλλά θά πει, όπως μοιάζει.

Πρω. Κοιμά φιλοδοξία δὲ μ' ἔχει σπρώξει,
κουράδες μου, τὸ λόγο νά ζητήσω,
νά, μὰ τίς δὺδ θεές· ἡ δύστυχη ὄμως
στενοχωριέμαι ἀπὸ καιρὸ νά βλέπω
στὴ λάσπη νά μᾶς σέρνει ὁ Εὐριπίδης,
ὁ γιὸς τῆς χερταροῦς, καὶ ν' ἀραδιάζει
λογίης λογίης θρυσιᾶς γιὰ τίς γυναῖκες.

Μᾶς πασαλειθεῖ με δσα σέρνει ἡ σκούπα.
Σὲ κάθε τραγωδία του ποῦ θά παῖξουν
νά κι οἱ συκοφαντίες· μᾶς ὀνομάζει
μπεκροῦδες καὶ προδότρες καὶ γλωσσούδες
καὶ μοιχαλίδες, λυσασμένες γιὰ ἄντρες,
κοριμὰ χαμένα, τῶν ἀγνῶν πανοῦκλες.

Κι ἔσ' οἱ ἄντρες, ἀπ' τὸ θέατρο σά γυρίζουν,
λοξές ματιές μᾶς ρίχνουνε καὶ φάχγουν
μὴν ἔχουμε κρυμμένον κάποιον φλο.

Καὶ δὲν μπορούμε τίποτε ἀπὸ κείνα
ποῦ ξέραμε νά κάνουμε, γιατί ἔχει

τοὺς ἄντρες ποιηρέψει. "Αὐ μὰ μᾶς πλέκει
στεφάνι, ἐρωτευμένη εἶναι, σοῦ λένε·

πέφτει ἐν' ἀργεῖο ἀπ' τὰ χέρια μᾶς, ποῦ μέσα
στὸ σπῆτι πηγαίνόρχεται, «γιὰ ποιὸν

ἔσπασε ἡ χύτρα;» ὁ ἄντρας τῆς ρωτάει·
γιὰ τὸν Κορίνθιο ξένο δίχως ἄλλο.

"Αὐ ἀρρωστήσει μὰ, λέει ὁ ἀδερφός τῆς:
«Τοῦ κοριταίου τὸ χρώμα δὲ μ' ἀρέσει.»

"Ας εἶναι. Θέλει μὰ ἄσκευη νά δεῖξει
ξένο μωρὸ ὡς δικό τῆς; Τὴν τσοκίονου·

γιατὶ φυλάνε ἀπὸ κοντὰ ποὶ οἱ ἄντρες.

Μὰ καὶ στοὺς γέρους ποῦ ἔπαιρναν μικροῦλες
ἔβαλε αὐτὸς μπαμπάκια μὲ ἓνα στίχο:

«Παίρνει γυναῖκα ὁ γέρος; παίρνει ἀφέντρα.»

Κι ἔτσι γυναῖκα οἱ γέροι δὲ ζυγώνουν.

Καὶ τώρα οἱ ἄντρες, ἐξαιτίας του, δάξουν
μοχλοὺς καὶ βούλες στοὺς γυναικωνίτες
καὶ μᾶς φυλᾶν, καὶ θρέφουνε, γιὰ σκιάχτρα
τῶν ἀγαπητικῶν, μαντρόσκυλα. "Ὀμως
αὐτὰ τὰ παραβλέπουμε· μὰ τ' ἄλλο;

"Ἦμαστε πρώτα ἀφέντρες στὰ κελάρια
καὶ θράξουμε κρυσί, λαδάκι, ἀλεύρι·
τώρα κι αὐτὸ εἰν' ἀδύνατο· ἔχουν κατὰ
μάγκια, μυστικά κλειδάκια οἱ ἄντρες,
κάτι λακωνικά με τρία δοντάκια.

"Ἄλλοτε μ' ἓνα τριώβολο μπορούσες
νά φτιάξεις δαχτυλίδι με σφραγίδα
κι ἔτσι κρυφὰ νά ξεπαρτίσεις· τώρα

σκουληροφαγωμένες σφραγιδοῦλες
ὁ πονηρὸς τοὺς ἔμαθε Εὐριπίδης

πάνω τους νά κρεμνοῦν. "ἔχει τὴ γνώμη
λοιδῶν πῶς πρέπει νά ἔβρουμε ἕνα τρόπο
νά τὸν ξεκάμουμε εἴτε με φαριμάκια.

ἢ με ἄλλη τέχνη. Αὐτὰ τὰ λέω ἔμπρός σας
καὶ φανερά· με τὴ γυναῖκα ποῦ εἶναι
στὴ γραμματεία μᾶς θά συντάξω τὰ ἄλλα.

Χορ.

Τετραπέρατη γυναῖκα

κι εὐγλωττη· καμιά ποτέ μου

ποῦ ξέγεια ἐγὼ δὲν ἔχω ἀκούσει.

"Ὅσα λέει εἶναι σωστά·

τὰ ξεφάχγισε δλα, ἀπ' ὄλες

τίς πλευρές, τὰ ζύγισε δλα μες στὸ νοῦ τῆς

καὶ με σκέψη περισσή

ἔβηκε τόσα ἐπιχειρήματα λογίης

κι ὄλ' ἀκριδολογημένα.

Κι ἔτσι τώρα ὁ Εἰενοκλής, ἄν παραδῶγει,

τοῦ Καρίνου ὁ γιός, μὰζὶ τῆς,

ὄλες σας θά κρίνετε διὰ

εἰν' ἀρλοῦμπες δσα λέει.

καὶ νὰ δοῦμε καλὰ μῆπως τὸυτες τίς μπέρτες
καὶ ἄλλοις ἀντρας τὴν Πνύκα ἕνα γύρο
νὰ τὴ φέρουμε θόλτα· καλὰ νὰ φαχτοῦν
καὶ σιγνές καὶ περάσματα ὀλοῦθε.

Πρῶτα πρῶτα ἀνάλοφρα ἔλες καὶ μὲ δῆματα γοργά
ἔξ ὀρμήσουμε ἐρευνώντας σιωπηλά. Δὲν πρέπει πιά
νὰ χαζεύουμε, ν' ἀργοῦμε, καὶ εἶναι κρίσιμη ἡ σιγνή.
Κύκλω σχηματίστε ἀμέσως σῦρε ἡ πρῶτη τὸ χορὸ.

Χορ.
Μπρός! Ἀρχίστε τὸ κινήσι,
φάξτε γρήγορα ἕνα γύρο,
μῆπως καὶ κανένας ἄλλος
κάπου χύθηκε κρυφά.
Μπρός! Τὰ μάτια τέσσαρα ἔλες
καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά,
ἔρευνα παντοῦ νὰ γίνει,
μὴν ἀφήσετε γυνιά.

“Ὅποιος τόλμησε μιά τέτοια ἀνόσια πράξι,
παιδαμὸς πολὺ σκληρὸς θὰ τὸν τινάξει,
θὰ τὸν ἔχουε παράδειγμα ἔλοι οἱ ἄντρες
τί θὰ πεῖ παράναμα ἔργα νὰ ἐκτελοῦν,
ν' ἀψηφῶνε τὴν εὐλάβεια καὶ τὴν τάξι,
ἵα τὸ νιώσουν πὺς θεοὶ μᾶς κυβερνοῦν·
ἔλοι τότε θὰ τὰ σέβονται τὰ θεῖα
καὶ ὁ κανένας θὰ ἐκτελεῖ πιά ὅσα χρωστά,
ἔπει ὁ νόμος καὶ ἡ εὐλάβεια τὸν προστάζουν,
καὶ τὸ γοῦ του θὰ ἔχει πάντα στὰ σωστά.
“Ὅποιος ἔμωις δὲ θὰ φέρνεται ὅπως πρέπει,
σὲ ἀθεόφοβῆ μιά πράξι σὴν πιαστῆι,
θὰ τὸν δοῦν γυναικες καὶ ἄντρες τί θὰ πᾶθει,
τὸ χαμὸ του θὰ τὸν δοῦν ἔλοι οἱ θνητοί.
Ἄπο πρέλα παρασέρνεται ὁ κακοῦργος,
ἀπὸ λύσσα ξαναμμένος καὶ ἀπ' ὀργή,
μὲ τὰ ἔργα τὰ παράναμα καὶ ἀνόσια

ὁ θεὸς τὰ τιμωρεῖ καὶ δὲν ἀργεῖ.

Κορ.
Ψάξαμε καλὰ, θαρροῦμε, ψάξαμε καλὰ παντοῦ,
καὶ ἄλλον ἀντρα ἀνάμεσά μας πούθενά δὲ βλέπουμε.

“Ὁ συγγενὴς τοῦ Εὐγεπίου ἀπαῖζει τὸ μωρὸ τῆς πρώτης γυνάικας
ἀπὸ τῆν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας του καὶ καταφεύγει στὸ βωμό.

Πρω.
Ἔ σὺ, ποῦ τρέχεις; Δὲν ἔκοῦς; Σταμάτα.

“Α συφορὰ μου, ἀλλί μου, τὸ μωρὸ μου!

Μοῦ τ' ἀρπάξε ἀπ' τὸν κόρφο μου καὶ πάει.

Συγ.
Σκοῦξε, μὰ ἄν δὲ μ' ἀφήσετε νὰ φῶνῶ,

δὲ θὰ ταῖσεις πιά ἄλλο τὸ μωρὸ σοῦ·

ἀπ' τὸ μαχαίρι τοῦτο χτυπημένο,

μὲ τὸ αἷμα του θὰ βιάσει τὸ βωμό.

Πρω.
Ἄλλί Βοηθάτε, φίλες μου, φωνάζετε,

δῶστε σ' ἐμὲ τὴ νίκη· μὴ δεχτεῖτε

ἕνα παιδάκι ποῦ ἔχω νὰ τὸ χάσω.

Χορ.
Συφορὰ! Ὡ σεβάσιμες Μοῖρες,

Τί πρωπακούστο κακὸ

μοῦ μελλότανε, ἄχ, τὰ μάτια μου νὰ δοῦνε!

Κορ.
Πράξι ἀπόκοτη εἶναι τούτη καὶ γεμάτη ἀδιαντροπιά.

Φίλες μου, καλὲς μου φίλες, τί γὰι πάλι τοῦτο δῶ;

Συγ.
Κάτι ποῦ θὰ παραλύσει τὸ ἀνομιό σας φέρομα.

Κορ.
Φριχτὴ πράξι, ἀγαπητές μου, πὸ πολὺ καὶ ἀπὸ φριχτῆ.

Πρω.
Φοβερή, γεμάτη φρίκη· νὰ μοῦ ἀρπάξει τὸ μωρὸ!

Χορ.
Τέτοια ὁ ἀνθρωπος σὰ βλέπει, τί νὰ πεῖ;

“Ἐχει κάμει τὸ ἔγκλημά του

καὶ δὲ νιώθει οὔτε ντροπῆ.

Καὶ θὰ δεῖτε καὶ ἄλλ' ἀκόμα.

Συγ.
Μὴ θαρρεῖς πὺς θὰ γυρίσεις πάλι πίσω,

πὺς θὰ λές

«ἔκαμα μιά τέτοια πράξι»

καὶ ἔμωις νὰ με ἔχω γλιτώσει».

Θὰ σὲ ἔρει μιά τιμωρία ποῦ θὰ σὲ λιύσει.

Συγ.
“Ὁ θεὸς νὰ μὴν τὸ δώσει νὰ με ἔρει τέτοιο κακὸ.

Χορ.
Ποῖός θεὸς θὰ σὲ δοθήσει,

μέσ στην κοιλιά μου δέκα μήνες τὸ εἶχα.

Συγ. Ἐσύ;

Πρω. Ναι, μὰ τὴν Ἄρτεμη. Καί πές μου,

Συγ. ἦταν βαρὺ; πολλὰ... κακοσταράκια;

Τῆς παρνοιάζει τὸ ξευλωμένο ἀσπί.

Πρω. Τί μου ἔκαμες, ἀδιάντροπε; Ἔχεις γδύσει

τὸ παιδί μου, ἔνα τόσο δὰ μωράκι;

Συγ. Ναι, τόσο δά· μικροῦλι, μὰ τὸ Δία.

Πρω. Πόσω χρονῶ ἦταν... μέσα στὸ κελάρι;

Ἄπ' τὰ Διονύσια ὡς τώρα πάνω κάτω.

Μὰ δὴς τὸ ἐδῶ.

Συγ. Μὰ τὸν Ἀπόλλωνα, ἔχ!

Πρω. Τότε, φωτιά!

Συγ. Φωτιά· θαυμάσια· ἔαλτε.

Μὰ τοῦτο θὰ τὸ σφάζω, ἀμέσως κιόλας.

Πρω. Ἄχ μὴ, νὰ ζήσεις· κάνε με ἔ, τι θέλεις

ἐμένα· αὐτὸ ἄμωσ, μὴ, μὴν τὸ πειράξεις.

Συγ. Σ' ἐπλάσε ἡ φύση στοργικὴ μητέρα·

ὠστόσο τοῦτο πρέπει νὰ τὸ σφάζω.

Ἄναι μὰ μαχαριά στὸ ἀσπί.

Πρω. Παιδάκι μου, ἔχ! Μανιώ, μὰ κούπα! Τὸ αἷμα

τουλάχιστο νὰ πάρω τοῦ παιδιοῦ μου.

Συγ. Βάλλ' τὴ ἀποκάτω· ἡ χάρη αὐτῆ ἄς σοῦ γίνει.

Ἄφοῦ γέμισε ἡ κούπα, κάνει πὼς τὴ δίνει στὴ γυναῖκα, ἀλλὰ ἐπει-

τα τὴν ἀδείξει ὁ ἴδιος καὶ τὸ ἀπόλοιπο κρααὶ τὸ χόνει κατοργῆ.

Πρω. Ἄ νὰ χαθεῖς! Παλιάνθρωπε, τσιγκούνη.

Συγ. σηκώνοντας πηλὰ τὸ ἀδειο ἀσπί.

Τὸ δέρμα τοῦτο ἀνήκει στὴν ἰέρεια.

Κτηρ. Ποῦ ἀνήκει στὴν ἰέρεια;

Συγ. Τοῦτο· πὰρ' το.

Ἄ δούτεση γυναῖκα ποῦ εἶχε φύγει ξανοργῆσι.

Δευ., στὴν παλιότερη γυναῖκα.

Ἀστυχημένη Μίσα, ποῖός σοῦ πήρε

ποῦ ἔχεις ἔτσι ἐγκληματήσαι;

Συγ. Χαμένα λόγια· τὸ μωρὸ ἐγὼ δὲν τ' ἀφήνω.

Χορ. Μὰ τίς οὐό μας τίς θεές τίς θεσμοφόρες,

θὰ σοῦ θροῦν πολὺ ξινές

οἱ θριασιές κι οἱ ἀδιαντροπιές σου

καὶ τὰ λόγια τ' ἀθεόφοβα ποῦ λές.

Ἔκαμες μιάν ἄθρη πράξη

κι ἄθρη τώρα τιμωρία θὰ σέ παραίξει.

Νά, τῆς τύχης τώρα γέρνει ἡ ζυγαριά

καὶ σέ ρίχνει σέ μεγάλη συμφορά.

Κορ. Πάρε μερικὲς μαζὶ σου, πρέξε, μὴ χασομερνῆς·

ξόλα φέρτε, φωτιά δάλτε, κάψτε αὐτὸ τὸ κάθαριμα.

Πρω., στὴ δούλα τῆς.

Πᾶμε, Μανιώ, μαζὶ γιὰ κληματαῖδες.

Σὺ σὺρρενή.

Σήμερα ἐσένα θὰ σέ κάμω στάχτη.

Παίρνει μαζὶ τῆς μερικὲς γυναῖκες καὶ φεύγουν.

Συγ. Βάζε φωτιά, ἀν σ' ἀρέσει· ἐσύ, μωράκι,

γυμώσου εὐθύς. Τὸ κρέμα τοῦ χαμοῦ σου

ἡ μάνα σου θὰ τὸ ἔχει, κανεὶς ἄλλος.

Τὸ ξευλίγει καὶ βλέπει πὼς εἶναι ἀσπί γεμάτο κρααί.

Τι ἔλαττο; Τὸ κορίτσι ἀσπί ἔχει γίνει,

ἔλο κρααί, φορεῖ καὶ παπουτσάκια.

Ἄ γυναῖκες θερμόαιμες καὶ μπεχροῦδες,

ὁ νοῦς σας στὸ πιτὸ μὲ κάθε τρόπο·

τοῦ καρτλιοῦ εὐεργέτες, καὶ κατάρα

τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ ἀργαλειοῦ καὶ τῶν ἀγροῶν σας.

Ἄ παλιὴ γυναῖκα καὶ οἱ ἄλλες γερίζουν πίσω μὲ κληματαῖδες.

Πρω. Μανιώ, ἔαλε σωρὸ τίς κληματαῖδες.

Συγ. Βάλλ' τες. — Μὰ ἐσοῦ ἀποκρίσου μου σέ κάτω·

ἐσοῦτο ἐσοῦ τὸ γένησες;

Πρω. Καὶ δέβαια!

τήν παρθενιά... τί λέω, καλέ;... τήν κόρη;

Τή λατρευτή ποίος σου... άδειασε κορούλα;

Πρω. Αυτός ό άχρείος. Μά κι είσαι έδω ήμεις, κοίτα νά τόν φυλάξ; θά πάω μέ τόν Κλεισθένη στό πριτανείο, νά καταγγείλω έταύτον.

Φωνή.

Συγ. Τώρα πού νά έρω τρόπο σωτηρίας;

Τι άπόπειρα, τί σχέδιο νά σκαρώσω;

Έκείνος πού έ τέτοια μ' έχει ρίξει κακοτυχιά δέ φαίνεται. Μαγάτο πρέπει νά στείλω, μά μέ ποιόν;

"Επειτα από σκέψη.

"Α, ξέρω·

θά κάμω ό,τι έχω δει στόν Παλαμήδη.

Γράμματά θά χαράξω όπως εκείνος

σε κουτιά και στό κύμα θά τά ρίξω.

Μά πού νά έρω κουτιά έδω μέσα πού είμαι;

"Α νά! Θα πάρω αιδές τίς πινακίδες

—για τάματα οι πιστοι τίς έχουν φέρει—

χαράξω ό,τι ζητώ και τίς σκορπάω.

Είβλα και τά κουτιά, και τούτες ξύλα.

Πάτριε μεριές από τίς αναθηματιές πινακίδες και χαράζει πάνω τους γράμματα σπουδαιότες αυτή τή δουλειά μέ τραγιάδι.

Χέρια, χέρια μου, έμπρός, στη δουλειά

πού θ' άνοίξει τó έρόμο νά φύγω από δώ.

Σανιδάκια μου έσείς γλιστερά,

χαράξές άπ' τή σμίλη δεχτείτε, πού αιδές

τό μαγάτο θά πέν τών δεινών πού τραδώ.

Δυσκολο είναι νά γράψω τó ρό.

βγαίνει ύπόσσο· τ' αλέτρι χαράζει σύλακιές.

Σκορπά τά πινακίδια δεξιά κι άριστερά.

Δρόμο τώρα· δεξιά, άριστερά,

δωθε, κείθε, παντού· μίην άργείτε.

* Αφού τέλειωσε τήν έργασία, πηγαίνει και κάθεται κοντά στό βωμό περιμένοντας τόν Εδρεπίδη.

Τώρα έμεις πού κοντά σας θά ρθούμε, θεατές,

τής γυναίκας τó εγκώμιο νά πούμε.

Συνηθίζουν πολλοί νά μάς έρίζουν, φριχτά

για τó φύλο μάς λόγια νά λέγε,

δει τάχα τού κόσμου αύτου οι συμφορές

άπό μάς τίς γυναίκες πηγάζουν,

στενοχώριες και γρίνιες, καθγάδες, ζημιές,

σπαταρημοί άδερφικοί και πολέμοι.

Είναι, λένε, ή γυναίκα πανούκλα. —Καλά·

μά γιατί μάς παντρεύεστε τότε

και δέ θέλετε μήτε νά σούθουμε καν

πρός τó έρόμο, και πάντα κλεισιμένες

μάς κρατάτε στό σπίτι; γιατί ένα κακό

τό φυλάτε μέ τóση λαχτάρα;

Μά κι άν κάποτε βγει ή γυναίκούλα, κι έσείς

δέν τή έρειτε γυρνώντας στό σπίτι,

τρέλα τότε σάς πιάνει, κι αντίς τó θεό

νά δοξάζετε πού έφυγε τέλος

ή πανούκλα άπ' τó σπίτι και πάει κάπου άλλού,

στενοχώρια μεγάλη σάς πιάνει.

Σέ μάς φίλης τó σπίτι γλεγυθούμε, κι εκεί,

κουρασμένες, περνούμε τή νύχτα·

τότε οι άντρες στό στρώμα τριγύρω όλο πών

σάν τρελοί, τήν πανούκλα ζητώντας.

Σκύδει μία άπ' τó παράθυρο; "Ε, όποιος περιά

τήν πανούκλα παθει νά κοιτάξει,

κι άν αύτή άπό γροπή τραθήχτει, φλογερός

τότε άνάθει καημός μέσ στά στήθια

του διαδάτη και πάλι νά θγει, νά τή δει.

(Γλοφάνερο είν' ότι άπ' τούς άντρες

έμεις στέκουμε πάντα πολύ πιό ψηλά.

Κι άν άπόδειξη θέλετε, όρίστε.

Σάς προτείνω νά γίνει μία άπλή δοκιμή·

ποιοί γκιούνται άπ' τούς άλλους. «Οι άντρες»

λέμ' ἑμεῖς, κι ἀπαντᾶτε «οἱ γυναῖκες». Ἐμπρός,

δὲς τὸ δοῦμε. Στὰ ὄνοματα ἀντικειρο

τὰ γυναίκεια, ἂν τ' ἀγριότητα βαλθοῦν στὴ γραμμή,

θὰ φανεῖ ποῖος κερδίζει τὴ νίκη.

Ὁ Καλλιμαχος εἶναι στὴ μάχη καλὸς

ἔτσι τ' ὄνομα δείχνει· μιά, πεστε.

θὰ μπορέσει ποτὲ νὰ τὰ δώσει μὲ μιά.

Στρατονίκη μὲ μιά Ἀριστομαχί.

Ὅσοι δοῦν τὸν Πολύδωρο, ἐπιτίξουν πολλὰ

πῶς θὰ λάβουνε δῶρα ἀπὸ δαδόν

μὰ κι ἂν εἶναι πολύδωρος, πάλι μπορεῖ

νὰ σὰς δώσει δσα δίνει ἡ Πανδώρα.

Γιὰ νὰ θίγεις θουλευτής, γιὰ νὰ μπεις στὴ βουλή,

πρέπει νὰ ἔχεις βουλή, νὰ ἔχεις γνώση,

θγάλετε ἐσεῖς τὸν Κλεόβουλο, ἀλλὰ πιὸ ψηλά

θὰ σταθεῖ πάγια μιά Ἀριστοβούλη.

Ἐ λοιπόν, ἀπ' τοὺς ἄνδρες κωχιόμαστ' ἑμεῖς

πῶς ἀνώτερες εἴμαστε σὲ ὅλα.

Δὲν ἀκούστηκε ὡς τώρα, νομίζω, καμιά

νὰ ἔχει κλέβει τὸ χρῆμα τοῦ κράτους

καὶ μετὰ στὴν Ἀκρόπολη αὐτὴ νὰ ταίμα

κωρδωτὴ γ' ἀνεβαίνει μὲ ἀμάξ.

λίγο στὰρι ἀπ' τὸν ἄντρα της κλέβει, κι εἰς

σὰ νοχτώσει, τὸ ἀνέτιμο δίνει.

Ἄνδρες θίμως πολλοὺς θὰ σὰς εἰπῶναι ἐμεῖς:

ποῦ ἔτσι φέρνονται ἔξδν ἀπ' αὐτοῦ.

πιὸ λυχούδηδες εἶν' ἀπὸ μᾶς.

λωποδύτες, παλιάτσαι σαχλοὶ

καὶ δουλέμποροι. Βιὸς κι ἀγαθὸ.

ποῦ οἱ γονεὶ μᾶς ἀφήνουν, αὐτοὶ τὰ σκορποῦν.

ἐγὼ ἑμεῖς τὰ φυλάξμε πιστά.

Καλαθάκια, δημοτελίνα ἢ γυναίκα δὲ γάνει ποτὲ

οὔτε δὰ τοῦ ἀργαλειοῦ τὴ σαττα. τὴ σπάθη. τ ἀντί

μὰ ἀπ' τοὺς ἄνδρες μᾶς χάνουν πόλι.

καὶ σάττες μαζὶ καὶ σπαθί.

ἄλλοι πάλι ποῦ ὀμπρέλα στή μαχη κρατοῦν.

γιὰ προφύλαξη πάνω στὸν ὄψμο,

τὴν πετοῦνε μὲ τρόμο καί... δρόμο!

829

Ἄπειρα οἱ γυναῖκες ἔχουν δόσιμα παράπονα

γιὰ τοὺς ἄνδρες· ἕνα ἀκούστε γιὰ ἕνα πράμα σοβαρό.

Ὅποια εἶναι μνητέρα ἀνθρώπου χρήσιμου στὴν πόλη μᾶς,

σφραττηγὸς ἢ ταξίαρχου ἄξιου καὶ γενναίου, θὰ παγ σαστὸ

οἱ ἄνδρες νὰ τὴν ξεχωρίζουν, νὰ τῆς δίνουν στίς γιορτές

—Στήγια, Σκίρα, καὶ στίς ἄλλες — πρῶτη θέση μὲ τιμὴ

τὴ γυναίκα ποῦ εἶν' ὁ γιὸς τῆς φοιτητάρης, πρῶτουχος,

πλοίου ἀνάξιος κυβερνήτης ἢ τριήραρχος κακός,

πίσω ἀπ' τοῦ γενναίου τὴ μάνα νὰ τὴ βάζουν, μὲ μαλλιὰ

ταυτωμένα ἐκεῖ νὰ στέκει. Ἐ Ἀθηναῖοι, εἶναι σωστὰ

μὲ τοῦ Δάμαρχου τὴ μάνα, πλάι μὲ πλάι, νὰ κάθεται

καὶ τοῦ Ὑπέρολου, μὲς στ' ἄσπρα καὶ μὲ τὰ μαλλιὰ χυτὰ;

Καὶ λεφτὰ ἢ κυρὰ δακτυεῖ! Ποῦ δὲ θὰ ἴπρεπε κανεῖς

τόσο νὰ τῆς δίνει, μόνο νὰ τῆς παίρουν τὰ λεφτὰ

στατικῶς καὶ νὰ τῆς λένε: «Τὶ γυρεύεις; Νὰ γεννοῦν

τὰ λεφτὰ σου, ἐσὸ ποῦ τέτοιον γέννησες, κυρὰ μᾶς, γιὸ;» 845

846

Ὁ συγγενὴς τοῦ Ἐλεπίου βλάπτει πῶς οἱ γυναῖκες μὲ

ζεῖντρα στὸ βάθος τῆς ἀρχήσεως μοσολογεῖ.

Συγ.

Ἠάει, ἔχω ἀλληθωρίσει ἀπ' τὸ καρτέρι

κι αὐτὸς, ἀκόμα. Τὶ νὰ τὸνμποδίζεις;

Ὁ Παλαμήδης του, ἔτσι κρύος ποῦ εἶναι,

θὰ τὸν κάνει νὰ γρέπεται. Μὲ ποῖο ἄλλο

δράμα του νὰ τὸν φέρω; Ἐέρω, ξέρω

θὰ γίνω ἢ νέα κι ἀλλόκοτὴ του Ἑλένη.

Γυναίκειο φῶρεμα ἔχω γιὰ τὸ ρόλο.

Τὶ μαγειρεύεις; Τὶ καιτὰς τριγύρω;

Τὸν πρῶτανη καρτέρα ἐδῶ ποῦ θὰ ῥθει,

φρόνιμα· ἀλλιῶς ξινή θὰ σοῦ ἔγχει ἡ Ἑλένη.

παίζοντας τὸ γόλο τῆς Ἑλένης.

Νὰ ὁ πεταμὸς μὲ τίς ὠραίες τίς Νύμφες,

ὁ Νεῖλος, ποῦ ποτίζει αὐτός, γιὰ τὸ ἔθνος

της μελαψής σφραγίδας, κι ὄχι ἡ ψυχάλα
τοῦ Δία, τοῦς κάμπους τῆς λευκῆς Αἰγύπτου.

Λευ.

Τι ἀχρεῖος, μὰ τὴν Ἐκάτη πῆ φωσφόρα.

Συγ.

Ἦ ξακουσμένη Σπάρτη εἶν' ἡ δική μου
πατριδα, καὶ πατέρας μου ὁ Τυνδάρεος...

Λευ.

Κάθαρμα, ποῖος Τυνδάρεος; Ὁ Φρυγῶνας
κάλλιο δὲ λές;

Συγ.

Καὶ τ' ὄνομά μου Ἑλένη.

Λευ.

Κι ἄλλο, μορέ, μασκάρεμα γυναίκειο,

πρῶτο σὲ τιμωρήσουν γιὰ τὸ πρῶτο;

Συγ.

Καὶ χάρηκαν ψυχῆς γιὰ μένα πλῆθος
στοῦ Σκάμαντρου τίς ὄχθες.

Λευ.

Ὡς πέθεινες κι ἐσύ. Ποὺ μακάρι
νά πέθεινες κι ἐσύ.

Συγ.

Εἴμ' ἐδῶ ἐγὼ τῶρα,
μὰ ὁ δόλιος μου ἄντρας, ἄχ, δὲν ἦρθε ἀκόμα.
Γιατὶ νὰ ζῶ;

Λευ.

Σ' αὐτὸ οἱ κοράκιοι φατίνε.

Συγ.

Μὰ κάποια ζεστασιά ἢ καρδιά μου νιώθει
ὦ Δία, μὴ μοῦ συντρίψεις τὴν ἐλπίδα.

"Ἐρχεται ὁ Εὐραπίδης, μὲ μεταμφίσει Μενέλαο κταρατῶ."

Ευρ.

παίζοντας τὸ ρόλο τοῦ Μενέλαου.

Τοῦ πυργώσιτου αὐτοῦ ποῖος νὰ γ' ὁ ἀφέντης,
ποῦ ξένους νὰ δεχτεῖ ναυαγισμένους.

ἀπ' ἄγριο κύμα τοῦ πελάου ὑαριμένου;

Συγ.

δείχνοντας τὸ θειομορφεῖο

Σπῆτι εἶναι τοῦ Πρωτέα.

Ἦρε ποιοῦ Πρωτέα,

Λευ.

ἀχρεῖα; Μὰ τίς θεές μας, ψέματα εἶναι
πρὶν δέκα χρόνια πέθανε ὁ Πρωτέας.

Ευρ.

Τὸ πλοῖο σὲ ποῖα μᾶς ἔχει ρίξει χωρὰ.

Συγ.

Εἶν' ἡ Ἀργοντις.

Ευρ.

"Ὡ, ποῦ ἔχω φτάσει, ὁ δόλιος"

Λευ.

Αὐτὸν ἀκόως, ποῦ κακὸ φόφο νὰ ᾄξει:

"Ἐδῶ εἶναι τὸ ἱερὸ τῶν Θεομορφῶν.

Ευρ. Κι εἶν' ὁ Πρωτέας σὸ σπῆτι ἢ μήπως λείπει;
Λευ. Ἐένε, δὲ θὰ σοῦ πέρσασε ἡ ζαλάδα.

σοῦ λέν πως ὁ Πρωτέας ἔχει πεθάνει

κι ἐσύ ρωτᾷς ἄν εἶναι μέσα ἢ λείπει.

Πέθανε, ἀλλ! Καὶ ποῦ τὸν ἔχουν θάψει;

Συγ. Στὸν τάφο του μὲ θλίπετεὶς καθισμένη.

Λευ. Τὶ θράσος! Τὸ θωμὸ τὸν εἶπες τάφο;

"Ἄ νὰ χαθεῖς καί, βέβαια, δὲ γλιτώνεις.

Κι ἐσύ γιατί τὸ μνημα γιὰ ἔδρα σου ἔχεις
πεπλοσκέπαστη, ξένη;

Συγ. Μ' ἀναγκάζουν

ἄντρα μου τοῦ Πρωτέα τὸ γιὸ νὰ κάμω.

Λευ. Ἄθλιε, καὶ πάλι ξεγελᾷς τὸν ξένο;

Ἐένε μου, ἐδῶ μὲ πονηριά ἦρθε τοῦτῳς,

χρυσαιφικά νὰ κλέψει ἀπ' τίς γυναῖκες.

Γάδγιζε, κατηγόρα με.

Συγ. Μὰ ποῖα εἶναι

αὐτὴ ποῦ λέει κακὸ γιὰ σένα, ξένη;

Συγ. Κόρη εἶναι τοῦ Πρωτέα, ἢ Θεονόη.

Λευ. Ὅχι, μὰ τίς θεές ἢ Κρίτυλλα εἶμαι,

ἀπὸ τὸ Γαργητῶ, τ' Ἀντίθεου κόρη.

Ἐσὺ ὄσαι κάλλιπς.

Συγ. "Ὅ, τι θέλεις λέγε,

μὰ τὸ Μενέλαο, ποῦ εἶναι, ὀμιέ, στὴν Τροία.

δὲ θ' ἀρνηθῶ γιὰ χάρη τοῦ ἀδερφοῦ σου.

Ευρ. Τὶ λές, κυρά; Γιὰ γύρνα ἐδῶ τὸ δλέμμα.

Συγ. ξεσκασίζοντας τὸ πρόσωπό του.

"Ἀχ γνέπομαι, εἶσαι ποῦ ἔγινε ἢ θωριά μου.

Ευρ. Τὶ θλίπω, θεέ μου; Πιάνεται ἢ μιλιὰ μου.

Συγ. Τὶ γ' ἢ ὄψη ποῦ θωρῶ; Γυναίκα, ποῖα εἶσαι.

Ευρ. Τὸ ἴδιο ρωτῶ κι ἐγὼ. Ποῖος εἶσαι; Πές μου

Ἑλληνίδα. Μὰ ἐσύ; Ζητῶ νὰ μάθω.

Συγ. Μοιάζεις, ὅσο καμιά, μὲ τὴν Ἑλένη.

Ευρ. Κι ἐσύ μὲ τὸ Μενέλαο. Τέτατα ρούγα...

Συγ. Εἶμαι ὁ Μενέλαος, ναί, ὁ δυστυχημένος.

Ευρ. Εἶμαι ὁ Μενέλαος, ναί, ὁ δυστυχημένος.

Συγ. ὦ, ποὺ ἀπὸ χρόνια στὴ γυναίκα σου ἤρθες, πιάσε με, ἀντραῦλη μου, ἔλα ἀγκάλιασέ με. Νά σέ φιλήσω. Κι ἀπ' αὐτὴ τῆ χώρα πάρε με, πάρε, πάρε με, νά πᾶμε νά φύγουμε γοργά.

Δευ. Βαριά θὰ πέσει αὐτὴ ἢ λαμπάδα σέ ὅποιον θὰ σέ πάρει.

Δέρναι ἕναν ἀμαμμένο δαυλό.

Ευρ. Μποδίζεις τὴ γυναίκα μου νά πάρω, τὴν Τυνδαρίδα, νά τὴν πάω στὴ Σπάρτη; Δευ. Κι ἐσύ, μοῦ φαίνεται, εἶσαι καταργάρης, ἴδιος μ' αὐτὸν, καὶ τὰ ἔχετε ἕνα οἱ δύο σας. Γι' αὐτὸ αἰγυπολογούσατε τόση ὥρα. Μὰ αὐτὸς ἐδῶ θὰ φάει τὴν τιμωρία· ὁ πρότανης σιμώνει· κι ὁ τοξότης.

Σταματᾷ ἢ παρωδία πρὸς τὴν Ἐλένην.

Ευρ. Ἀσχημα πᾶμε· πρέπει νά τοῦ δῶλω. Συγ. Καὶ τί θὰ γίνω ἐγὼ ὁ δυστυχομένος; Ευρ. Νά 'σαι ἡσυχός· ποτὲ δὲ θὰ σ' ἀφῆσω, ὅσο ἀνασαιῶν, ἔξὸν ἀν' μ' ἀρνηθῶνε οἱ πονηριές οἱ ἀμέτρητες ποῦ ξέρω.

Φεύγει.

Συγ. Τ' ἀρμίδι αὐτὸ δὲν ἔπιασε οὔτε λέπι.

Ἔρχεται ἕνας πρότανης· τὸν ἀκολουθεῖ ἕνας Σπύρης τοξότης μὲ καμουτοὶ καὶ φάλαγγα στὰ χεῖμα.

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Αὐτὸς εἶν' ὁ μπερμπάντης ποῦ μᾶς εἶπε ὁ Κλεισθένης;

Στὸ συγγενή.

Ἔσσι; μωρέ, τί σκύδεις;

Τοξότη, πάρ' τον μῆσα, στέρεα θάλ' τον πὸ φάλαγγα, καί, ἀφῶ τὸν ξαναφέρεις, περσ' τον στὴ θέση αὐτὴ καὶ φύλαγέ τον· μυχγὴ νά μὴν ἀφήνεις νά πηγαίνει

κοτσά του, κι ἀν κανεῖς ζυγῶσει, δάρα μὲ τὸ μαστίγιο.

Δευ. Ναι, γιατί ἔνας κάλτης κόνεψε τόρα δά νά μοῦ τὸν πάρει.

Συγ. Πρύτανη, σ' ἐξορκίζω στὸ δεξι σου, ποῦ τὸ κρατᾷς ἀνάσκελο, ὅταν κάποιος λεφτὰ σοῦ φέρνει, ξέρω, θὰ πεθάνω, μὰ χάρη ὄμως ζητώ.

Πρω. *Τι χάρη θέλεις;*

Συγ. Στὸ φάλαγγα γυμνὸ ἄς μὲ ἔλαλει ὁ Σπύρης· δὲ θέλω νά γελαῖνε τὰ κεράκια

ποῦ θὰ μὲ τρῶνε, ἔλεποντάς με, γέρον ἀνθρωπὸ, μὲ φουστάνια καὶ τσεμπέρια.

Πρω. Ἄπ' τὴ δουλὴ ψηφίστηκε ὅπως εἶσαι νά δεθεῖς, νά σέ ἐλέπουν οἱ διαδάτες καὶ νά νιώθουν πὸς εἶσαι καταργάρης.

Συγ. Τί μοῦ χεῖς κάμει, κροκωτό, ὅχ διμένα!

Κι ἐλπίδα σωτηρίας πιά δὲν ὑπάρχει.

Ὁ τοξότης παίρνει μῆσα τὰ συγγενή. Ὁ πρότανης καὶ ἡ γυναίκα φεύγουν.

947

Κορ. Τώρα, ἐμπρός, τὸ χορὸ μᾶς ἄς σύρουμ' ἐμεῖς, ὅταν φέρνει ἢ χρονιά τῆ γιορτῆ, τίς ἐσφές ἢ γυναίκεια συνήθεια ὅπως εἶναι, τελετές γιὰ τὴς δύο Θεομορφές.

Ὡς κι ὁ Παύωνας σέδεσαι αὐτὴ τῆ γιορτῆ καὶ νηστεύει καὶ δέεται μ' ἐμᾶς στὴς θεές ἔλο τέτοια ν' ἐξιώνεται μὲς στὴ χρονιά ποῦ κολᾷ καὶ συγχὰ νά μπορεῖ νά νηστεύει.

Χορ. Προχωρεῖτε μ' ἕνα πηθήγνιμα ἔλαφρὸ καὶ πιασμένες ἀπ' τὰ χέρια γύρω γύρω μὲ ρυθμὸ τρεχάτε, μπεῖτε στὸ χορὸ.

Κι ὅπως θὰ χοροπηδάτε μὲ τὰ πόδια σὰ φτερά,

Συγ. Τοξότη, σέ ίκετεύω...
 Τοξ. "Οχι ίκετεύει.
 Συγ. Ξεσφιζέ μου τὸ φάλαγγα λιγάκι.
 Τοξ. Χατίρι σου νὰ ἔνετα.
 Συγ. "Οχι, ὁ δόλιος.
 Τοξ. Ὁρέ, μὲ πεθαίνεις, πὶὸ πολλὸ μὲ σφιγγεις.
 Συγ. Ἐλλοῦ σου τέλει κι ἄλλο;
 Τοξ. "Οχι ὅχι, ἀλλί μου.
 Συγ. Ἄ νὰ χαθεῖς.

Τοξ. Καταραμένο ἔρα,
 σὴν πᾶν φέρω ἀπὸ μέσα ἰθάκα,
 πᾶνω ἔσπλωσω, φυλαμένο σέ ἔχω.
 Φεύγει.

Συγ. Νά τ' ἀγαθὰ πού 'δα ἀπ' τὸν Εὐρυτιδίη.

Βλέπει μακριά, σὴν πᾶροδο, τὸν Εὐρυτιδίη μεταμφιεσμένον σὲ Περσέα.

Μὰ σὰ νὰ εὐλέπω φῶς, ὦ Δία σωτήρα.
 Δὲ μ' ἀπαρνέται ὁ φίλος' ἔτσι μοιᾶζει.
 Περσῆς γυμνὸς πρὸβαλε καὶ γνέφει
 γὰ γίνω ἐγὼ 'Αγρομέδα. Εἴμαι δεμένος
 ἔπος ἐκεῖνη' ὁ ρόλος μοῦ ταιριάζει.
 Ναι, θά 'βθαι νὰ μὲ σώσει, φῶς φαγᾶρι.
 "Ἄλλωῶς, δὲ θὰ πετοῦσε ὡς ἐδῶ πᾶγω.

1014

Τραγοῦδᾶ ἀνακατεύοντας λόγια ἀπὸ μοναδία τῆς Ἀντιομέας μὲ λόγια πού ἀντιταγοῦν στὴ δική του κατάταση.

Κεπέλες, φίλες μου ἀκριδές,
 πῶς θὰ μπορούσα ἐγὼ ἀπὸ δῶ
 κρυφὰ ἀπ' τὸ Σκύθη γὰ 'φρευγα;
 Μ' ἀκούς, ἐσὺ πού ἀντιλαλεῖς
 τοὺς θρήνους μου μὲς στὴ σπηλιά;
 "Ἄχ πές τὸ ναι καὶ στρέξε πιά
 νὰ πᾶω στὴ γυναικούλα μου.
 "Ἀκαρδὸς ἔποιος μ' ἔδεσε,
 τὸν πῶ κακότυχο θνητό.
 Ἦ γριά τὸ χούφταλο ἔφυγε,

μὰ πάλι εἶμαι χαμένος, ὄχι.
 "Ο Σκύθης ὁ φρουρός, πού, ἀλλί,
 τόση ὄρα μὲ φυλάει, ἐδῶ
 μὲ κρέμασε ἔρρο, σκατεινὸ,
 μαῦρα κοράκια νὰ μὲ φᾶν.
 Δὲ μ' ἐτοιμάσαν γιὰ χορὸ,
 δὲ στέκω στολισμένη ἐδῶ
 μὲ φίλες συνομήλικες,
 σφιχτὴ ἀλυσίδα μὲ κρατᾶ,
 βορᾶ θερτοῦ θαλασσινοῦ.
 Δὲ μοῦ ταιριάζει νυφικὸ
 τραγοῦδι, φίλες, κλάψτε μὲ
 μὲ μοιρολόι τῆς φυλακῆς,
 κι ἔπαθα ἢ δόλια συμφορὰ
 —δύστυχος εἶμαι, δύστυχος—
 κι ἄλλα δεῖνὰ ἀπὸ συγγενεῖς
 καὶ πιά θερμοπαρκαλῶ
 μὲ θρήνο δακρυοστάλαχτο,
 πένθιμο θρήνο φλογερὸ
 —ἀλλί μου, ἀλλί—
 τὸν ἄγτρα πού μὲ ξύρισε
 καὶ σὰ γυναῖκα μ' ἔγυσε
 καὶ μ' ἔστειλε καὶ σέ καὶ
 πού πᾶνε μόνο θηλυκά.

"Α, μοῖρα μου ἐδυσώπητη.
 Κατάρτα πού μὲ βρήκε, ὀμμέ!
 Μέσα σὲ τέτοιες συμφορῆς
 παιὸς δὲ θὰ ρίξει μιὰ ματιὰ
 στὰ ἑκάστανά μου τὰ φριχτά;
 Κάλλιο φωτιά ἀπ' τὸν οἶρανὸ
 νὰ μ' ἔκαιγε τὸν ἄμοιρο.
 Τὸ ἀθάνατο δὲ θέλω πιά
 νὰ βλέπω, ὁ κρεμασμένος, φῶς.
 ὄχι, μὲ κομμένο τὸ λαμὸ
 παίρνω τὸ δρόμο —πῶς πονῶ—
 πού δόλια φέρνει στοὺς νεκρούς.

- Ευρ., *παίχοντας, αθέατος, τὸ ρόλο τῆς Ἥχως.*
 Χαίρε, παιδούλα! τὸ γονιό σου, ποὺ ἔβριμη
 σ' ἄφησε ἐδῶ, οἱ θεοὶ γὰρ τὸν συντρίψουν.
- Συγ., *σὸ ῥόλο τῆς Ἀντρομέδας.*
 Πονεῖς γιὰ τὰ δευὰ μου' πές μου, ποιά εἶσαι;
 Ἦ ἀνταλλάγματα Ἥχῳ, ἢ ἀναγελάσματα,
 ποὺ πέρασ ἐδῶ, στήν ἴδια τούτη θέση,
 τὸν Εὐρυπίδην παρασάβηκα, ὅταν
 τὸ νέο του δράμα ἀνέβασε. Καὶ τώρα
 τὸ ρόλο σου, κοπέλα μου, ἐσὸ παίζε,
 κλαίγες γοερά. Κλαίγες κι ἐπὶ ἀπὸ πόνου.
- Συγ., *Γιὰ κάμε τὴν ἄρχή, κι ἔχω τὸ νοῦ μου.*
 Ευρ., *τραγουδιὰ.*
 Νύχτα ἱερή,
 πόσο μακρὺς εἶν' ὁ δρόμος ποὺ παίρνεις,
 τὸ ἔβριμα ἐδηγώντας ἀπάνω στήν πλάτη τοῦ αἰθέρα
 τὴν ἀνερακεντήτη,
 ἀπ' τὸν τρισέβαστον Ὀλυμπο ἀνάμεσα!
 Ὀλυμπο ἀνάμεσα.
- Ευρ., *Τὴν Ἀντρομέδα, ἀχ, ἐμένα γιὰτί*
 Συγ., *τόσα μὲ ἔβριμανε δάσωνα, πιότερα ἀπ' ὄλους;*
 Ευρ., *Πιότερα ἀπ' ὄλους;*
 Συγ., *Θάνατος τώρα τὴν ἔμοιρη...*
 Ευρ., *Τώρα τὴν ἔμοιρη.*
 Συγ., *Ἦ φλυαρία σου αὐτὴ μὲ πεθαίνει, καλέ.*
 Ευρ., *Μὲ πεθαίνει, καλέ.*
 Συγ., *Μὰ τὸ Δία, μ' ἔνοχλεῖς.*
 Ευρ., *Μ' ἔνοχλεῖς.*
 Συγ., *Κάμε μου τώρα τὴ χάρη, σταμάτα, γὰρ πῶ
 τὴ μονωδία.*
 Ευρ., *Τὴ μονωδία.*
 Συγ., *Ἄι στήν ὄργη.*
 Ευρ., *Στήν ὄργη.*
 Συγ., *Τί κακό;*

- Ευρ., *Τί κακό;*
 Συγ., *Τί σαχλό!*
 Ευρ., *Τί σαχλό!*
 Συγ., *Νὰ χασθεῖς.*
 Ευρ., *Νὰ χασθεῖς.*
 Συγ., *Σκάσε πιά.*
 Ευρ., *Σκάσε πιά.*
- Τοῦ., *Ξαναρωτᾷς ὁ τοξότης κρατώτας μιά ψάθα.
 σὸ σσγγενή.*
 Ευρ., *Ἦ μωρέ, τί διγάζεις φωνές;*
 Τοῦ., *Τί διγάζεις φωνές;*
 Ευρ., *Πάω γὰρ φωνάζω τὸ πρύτανη.*
 Τοῦ., *Πρύτανη.*
 Ευρ., *Τί κακό;*
 Τοῦ., *Τί κακό;*
 Ευρ., *Ἄπο ποῦ τὸ φωνή;*
 Τοῦ., *Ἄπο ποῦ τὸ φωνή;*
 Ευρ., *Ἐδὸ κάνειεις μιλιὰ;*
 Τοῦ., *—νεῖς μιλιὰ;*
 Ευρ., *Τώρα πλάτη σου, ἔρε, φάει ραδντῖ.*
 Τοῦ., *Φάει ραδντῖ.*
 Ευρ., *Κοροϊντία γὰρ κάνειεις ἐμένα, μωρέ;*
 Τοῦ., *Ἐμένα, μωρέ;*
 Ευρ., *Ἄχι ἐγὼ' μὰ γυναίκα ποῦ στέκει ἐκειδὰ.*
 Συγ., *Ἐκειδὰ.*
 Ευρ., *Τὸ κακοῦργκο ποῦ ποῦ;*
 Τοῦ., *Φεύγει, γά!*
 Συγ., *Ποῦ, μωρέ, παμένο γὰρ ἔνεσαι σὺ;*
 Τοῦ., *Νὰ ἔνεσαι σὺ;*
 Ευρ., *Νὰ σέ ντίγω ἱευλιὰ.*
 Τοῦ., *Ἰευλιὰ.*
 Ευρ., *Κι ἄλλο ἀκόμα φωνή;*
 Τοῦ., *—μα φωνή;*
 Ευρ., *Τὸ κακοῦργκο, γὰρ πιάσει; μωρέ.*
 Τοῦ., *—σει, μωρέ.*
 Ευρ., *Πολιούγατο, πολυλοῦ.*

- Τοξ. Ἄν καρινιά σου λαχταρᾷ τὸ ἔρο,
ἀργάλασε και φάλαγγα μαζί του.
- Ευρ. Ὅχι, τίς ἀλυσίδες τῆς θά λύσω.
- Τοξ. Τότε ἀπὸ καιουσι νταρμένο νά εἶσαι.
- Ευρ. Ἐγὼ ὅμως θά τὸ κάμω.
- Τοξ. Καφαλὴ σου
ἀπὸ ἰσπατί μου αὐτὸ καιμένο νά εἶναι.
- Ευρ. Ἀχ τί νά κάμω; Ποῦ νά βρῶ ἄλλα λόγια,
ποῦ νά τὸν πείσουν; Ὅλα ἀνόφελα εἶναι·
δέφραρο πλάσμα τέτσια δὲν τὰ νιώθει.
- Τοξ. Χαμένος, μάταιος κόπος νά προσφέρνεις
στοὺς ἀξεσταους πρωτότυπες ζυπνάδες.
- Κάποιο ἄλλο κῶλο χρειάζεται για τοῦτον.
φάγει.
- Τοξ. Ἄ πονηρὸ ἀλεπού και σιχαμένο·
ἔκανε τὸ καιμιού, νά μὲ ἐλάσει.
- Συγ. Περσέα, μὴν τὸ ξεχνᾷς, μ' ἀφήγεις ἔριμη.
- Τοξ. Ἐ, κι ἄλλο καιουσι νά φά ὕρεια;
- 1136
Χορ. Ἔτσι εἶν' ὁ νόμος κι ἡ τάξη:
Τὴν Ἀθηνᾶ, τὴν παρθένα τῆ λεύτερη
και τὴν Χορῶν μας προστάτισσα,
νά τὴν καλέσουμι ἐδῶ στὸ χορὸ μας.
- Εἶναι ἡ φυλάχτρα τῆς πόλης μας,
κλειδοκρατορίσσα ἐμεῖς τῆ φωνάζουμε,
και φανερά μόνο αὐτῆ μᾶς ὀρίζει.
- Δεῖξου σ' ἐμᾶς, ὦ θεά,
ποῦ τοὺς τυράντους μοσεῖς,
ἔπως δὰ κίθλας ταιριάζει.
- Τὸν γυναικῶν ὄλη ἡ σίναξη
σὲ προσκαλεῖ· κι ἡ εἰρήνη ἡ φιλέορτη

Παγοσούτ' αι δ' Ἐλευσίνης ντυμένος Περσέας· ἀπαγγέλλει σὲ
ἴσως τραγωδίας.

- Ευρ. Σὲ ποιῶν θαρδάρων χόρα ἔχομε φτάσει,
ὦ θεοί, γοργεπιώντας; Τοὺς σφράκιους
δρόμους περνᾶω μὲ πόδια φερωμένα·
εἶμαι ὁ Περσέας· γιά τὸ Ἄργος ἀρμενίζω
κρατώντας τὸ κεφάλι τῆς Γοργόνας.
- Τοξ. Τί; τί; Ἰγγραφαῖᾶ τοῦ Γκόργκινα κεφάλι
ἐντῶ ἐοὺ λέει νά φέρναι;
- Ευρ. Τῆς Γοργόνας
εἶπα.
- Τοξ. Κι ἐὼ τί λέω; Τοῦ Γκόργκινα εἶπα.
- Ευρ. Ἔνα ὀρθολίθι ἑλέπω, και μὰ νέα,
σάν τις θεὸς πεντάμορφη, δεμένη
ἔτσι ὅπως ἕνα πλοῖο στ' ἀραξοδόλι.
- Συγ. Ὡ ξέγε ἐσὺ, σπλαχνίσου με τῆ δόλια
και λύσε με ἀπ' αὐτὲς τίς ἀλυσίδες.
- Τοξ. Ἐσένα ἰστάμα λῶο νά μὴν ἐργάνας·
ἐσὺ πὰ νά πετάνει· τί φωνάζει;
- Ευρ. Πονῶ, ἔτσι κρεμασμένη νά σὲ ἑλέτω,
παρθένα.
- Τοξ. Αὐτὸ παρτένα; Ἐροντα εἶναι,
κλέφτρο, καταριγκάρη.
- Ευρ. Σκύθη μου, ὄχι·
εἶν' ἡ Ἄγτρομέδα, τοῦ Κηφέα ἡ κόρη.
- Τοξ. Ἰψάξε και νά ἑλέπεις ἄντρας εἶναι.
- Ευρ. Ὡ δῶσ' μου, νέα, τὸ χέρι σου ν' ἀγγίξω.
Ὁ τοσότης τὸν ἐμασιζει.
- Καλέ μου Σκύθη, οἱ ἀνθρωποι ἔχουν, ἔξρεις,
καθένας τὸ κουσούρι του· κι ἐγὼ· μαι
μὲ τὴν κοπέλα τούτη ἐρωτευμένος.
- Τοξ. Νά μὴ ζουλεύω ἐσένα. Φάλαγγα ἔχει
τὰ πιανά του· τίποτα δὲν κάνεις.
- Ευρ. Ἀχ ἄφισέ με, Σκύθη, νά τῆ λύσω,
στὴ νυφικὴ μου κλίνη νά τὴν πάρω.

νά ῥθει μαζί σου, Ἀθηνᾶ μας Παλλάδα.

Θεομορφές μας, καλόδουλες ἔλατε
στ' ἄλλους τοῦτο δῶ, πού 'ναι δικό σας ἔλασος,
γιὰ νά φέγγετε μέ τίς ἑρῆς λαμπάδες
τίς τρισέβαστες ἐποῦτες τελετές μας,
ἄραμα θεικό, μακριά ἀπ' ἀντροικία μάτια.

Ἰκετεύουμε, σεβάσιμες Θεομορφές,
Δήμητρα, κι ἐσύ μαζί της, Περσεφόνη,
σάν πού ἀκούσατε παρῆμοια δέησή μας
κι ἄλλατε, ὦ θεές, κι ἤρθατε ἀνάμεσά μας,
ἰκετεύουμε, καί τώρα ἔλατε, ἔλατε.

Τὴν ὄρα πού ὁ Χορὸς ἐτελοῦσε αὐτὸ τὸ στάσιμο, τὸ Σκιάθι, τὸν
πῆρς ὁ ἄντρος.

1160 Ἔρχεται ὁ Εὐφραιτίδης ἀμεταμώρφετος· κρατᾷ κίθιρα· τὸν
ἀκολουθοῦν ἕνας ἀλλήτης καί μιὰ χορεύτρια.

Εὐφρ., σίς γυναῖκες τοῦ Χοροῦ.

Ἄν θέλετε μ' ἐμὲ συγθήρη εἰρήνης
ἔδῳ κι ἐμπρός, γυναῖκες, τώρα εἴν' ὦρα·
νά οἱ ὄροι: δὲ θ' ἀκοῦτε πιὰ ἀπὸ μένα
οὐτ' ἔγαν κακὸ λόγο. Ἀδὰ πρότεινω.

Κορ. Τί σὲ ὀδηγεῖ στήν πρόταση πού κάνεις;
Εὐφρ. Ἀδὲς σὲ φάλαγγα εἶναι συγγενής μου.

Ἄν δεχτέτε μαζί μου νά τὸν πάρω,
κάθε κακολογία γιὰ σᾶς θὰ πάφει·
ἂν ὄχι, μόλις οἱ ἄντρος σας γυρίσουν
ἀπ' τὸ στρατό, τίς ταιρινές ὀρσιμές σας
καί πονηριές ὁ αἰτοῦς θὰ φανερώσω.

Κορ. Ἐμείς εἴμαστε σύμφωνας τὸ Σκιάθι
κόταξ' ἐσύ, ἂν μπορείς, νά καταφέρεις.

Εὐφρ. Δουλειά μου·

Στὴ χορεύτρια.

καί δικιά σου, ζαρκαδάκι,
νά κάνεις ὄσα σοῦ ἴεγα σὲ δρόμο.

Σβέλατα ἀπ' τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλην ἔκιρη πῆδα.
Καί περσικὸ σκοπὸ, ἀλλήτη ἐσύ, παῖξε.

Ἐνῶ ὁ ἀλλήτης παῖξει ἕναν παθῆτικὸ περσικὸ σκοπὸ καί ἡ χορεύ-
τρια χορεύει, ὁ Εὐφραιτίδης κάνει τὴ μεταμώρφεσή του σὲ γρηά,
Τοξ., ξυπνώντας.

Τί ντόρο; Ραδαῖται ἐμὲ ἰξυπνάται;

Εὐφρ., σὲ ἄλλο γρηάς μωίτηας.

Τοξότη, προγοιμνάζεται ἡ μικρούλα·
θὰ πάει σὲ μιὰ παρῆα, γιὰ νά χορέφει.
Προφύμαση, χορὸ νά κάνει· ἀφήνω.

Πὲ πῆγτο! Ἰψύλλο ἀπάνω σὲ τοιμάρι.

Μικρή, ὄγάλε τὴν μπλούζα σου· ἀπὸ πάνω·
κάθισ' ἐκεῖ στὰ γόνατα τοῦ Σκιάθι·
τὰ ποδαράκια σου ἄπλωσε, νά λύσω
τὰ πέδιλά σου.

Τοξ. Ναι, ναι, ναι, νά κάτσει·
νά, κάτσε, κάτσε ἐδῶ, γιὰθροῦμ. Ἀμάν,
καλὸ ριούλα, νταβρο σὰ ρεπάνι.

Εὐφρ., σὶνὸν ἀλλήτη, αὐρά.

Πὶο γρήγορα ὁ αὐλὸς! Τί; Ἀκόμα τρέμεις
τὸ Σκιάθι;

Τὸ κοφίσι οἰκώνεται καί ξαγκαπιάει τὸ χορὸ.
Τοξ. Ἀμάν, ἰτσιανά· μὲ ἀρέσει.

Τὸν ἑαυτὸ του, προσπαθώντας νά πιῆει τὴν ἔξαρμή του.
Ἐπὺχα ἐσύ. Μπιροστινὸ καλὸ εἶναι.

Εὐφρ., στὴ χορεύτρια.

Ἐφαῖα. Σταμάτα πιὰ, μικρούλα· γτύσου·
ὦρα νά πάμε.

Τοξ. Νά μὴ γτίνει πρῶτα
φιλάκι ἐμένα;

Εὐφρ., στὴ χορεύτρια.

Ἄς εἶναι, φίλησέ τον.

- Τοξ. Πια πιά, μέλι 'Εμεττού, γλυκός Ιστομάς.
Μιάζι μου όχι πλατάζει;
- Ευρ., *κάνοντας πώς φεύγει.*
αυτό πού λές δέ γίνεται.
- Τοξ. *Κοκόνα,*
νά 'νευαί' ναι, κάνε έμένα χάρη.
- Ευρ. Μά δίνεις μιά δραχμή;
- Τοξ. *Ναι, ναι, νά γάνω.*
- Ευρ. Δώσ' τη λοιπόν.
- Τοξ. *Αλλά λεφτά γιέν έχω.*
Προτεινόντάς του τή σαικοθήρη.
- Πάρε σάτα τήκη. 'Υστερα φέρω
λεφτά, νά πάρω τούτο.
- Στή χορεύτρα.*
- Ευρ. *'Ελα, κορίτσι.*
- Τοξ. *Στόν Εδριπίδη.*
'Εσύ, κοκόνα, νά φυλάει τό ξρο.
'Ογομά σου τί λένε;
- Ευρ. *'Αρτσιματά.*
- Τοξ. *'Α, τμημένο νά έχω 'Αρτσιμουζία.*
Παίρνει τή χορεύτρα και φεύρνει.
- Ευρ. *'Ερμῆ, πῶν δόλων θεέ, δεξιά τὰ φέρνεις.*
- Τοξ. *Εσύ, νεαρέ, γιά πάρε αὐτό και δρόμο!*
Τοῦ δίνει τὴν κιθάρα.
- Τὸ γέρο ἐγώ θά λύσω.
Στὸ συγγενή.
καὶ τότε εὐθὺς ἐσύ, σὲν παλικάρι,
γίνε κεντὸς κι ἀμέσως τρέχα σπῆτι,
δλῶσα σὴ γυναῖκα, στὰ παιδιὰ σου.
- Συγ. *Λύσε με, και γιά τ' ἄλλα μὴ σέ νοιάζει.*
- Ευρ., *ἀφοῦ τὸν ἔλυσε.*

- Λυμένος. Φεύγα, πρὶν γυρίσει ὁ Σικόθης
κι ἐδῶ σέ βρεῖ.
Δὲ δλέπεις; Γι' ἄλλο κἀνω;
- Συγ. *Φεύγουν κι οἱ δῶ. 'Ο τοξότης ἔρχεται πίσω' στὴν ἀρχὴ δὲν παρα-
τηρεῖ πὼς ὁ Εὐριπίδης και ὁ συγγενὴς λείπουν.*
- Τοξ. *Κοκόνα,* τὸ κοπέλα σου λουκούφι,
και ζόρικο ὄχι, θολικὸ νά ἰστέκει.
'Α, ποῦ γιριά; Βαί βαι, χαμένος εἶμαι.
Πάει και τὸ ξρο' ποῦ εἶναι παεμένο;
- Φωνάζει.*
- Κοκόνα!* Ντε με ἀρέσει αὐτά. *Κοκόνα!*
'Αρτσιμουζία!
- Κοκόνα* κάνει ἐμένα ἔλασμένο.
- Ελέναι καταγῆς τὴ σαικοθήρη και τῆς δίνει μιά κλοτσιά.*
- 'Αγτε κι ἐσύ, σάτα τήκη, χάσου.
Κοπέλας τήκη με ἔφαε σάιτες.
'Αχ ἄχ, βαι βαι, και τί νά κἀνω τώρα;
Ποῦ 'ναι γιριά κοκόνα; 'Αρτσιμουζία!
- Κορ. *Ποιά γιριά γυρεύεις; Μιά με τὴν κιθάρα;*
- Τοξ. *Ναι, ναι. 'Υπὸμένο νά ἔχεις;*
- Κορ. *Ναι, τὴν εἶδα.*
ἔφυγε κατὰ κεῖ' ἦταν κι ἕνας γέρος.
- Τοξ. *Τὸ ξρο εἶχε φουστάνι;*
- Κορ. *Ναι, φουστάνι.*
- Τοξ. *ὄγ τρέξεις κατὰ κεῖ, θά τοὺς προλάβεις.*
- Κορ. *Συχαμένο γιριά. Ποῦ γρόμο πάρω;*
- Τοξ. *'Αρτσιμουζία!*
- Κορ. *Πάρε ἴσα τὸν ἀγίφορο.*
Ξαναφωνάζοντάς τον πίσω.
- Ποῦ τρέχεις;*
- 'Ελ' ἀπὸ δῶ' σπαραδὰ τὸ δρόμο πήρες.
Βαι βαι! 'Αμὰ τρέξω. 'Αρτσιμουζία!
- Κορ. *Φεύγει.*
- 'Αι σὴν ἀργή, κι ἀέρας στὰ πανιά σου.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
498
Αρκετά τα πρῶτα, ἀρκετοὶ καὶ οἱ ἄλλοι
καταβῆναι καὶ ἀπὸ αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν
Μα γὰρ αὐτὸς τὸς τῶν
τοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν, ἀποδοῦναι ἑαυτῶν,
τὴν καὶ αὐτὴν καὶ τῶν.

